Należność pocztowa uiszczona ryczałtem.

Rok XII. Warszawa, dnia 31 lipca 1936 r. Nr. 14

OSZCZĘDNOŚĆ

Dwutygodnik poświęcony sprawie organizacji oszczędności w Polsce.

ORGAN ZWIĄZKU KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI
W WARSZAWIE

TREŚĆ:

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
WARSZAWA, UL. MIODOWA 6,
tel. Administracji 5-92-63 i tel. Redakcji 2-97-03
NAKŁAD I WYDAWNICTWO
SAMORZĄDOWEGO INSTYTUTU WYDAWNICZEGO
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
W WARSZAWIE, UL. MIODOWA Nr. 6, tel. 5-92-63

Rok XII. Warszawa, dnia 31 lipca 1936 r. Nr. 14

OSZCZĘDNOŚĆ

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWIE ORGANIZACJI OSZCZĘDNOSCI W POLSCE
ORGAN ZWIĄZKU KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi:

Rocznie	zł. 28.—
Półrocznie	„ 14.—
Kwartalnie	„ 7.—
Miesięcznie	„ 3.—
Cena Nr. pojedyńcz. .	„ 1.40

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Warszawa, ul. Miodowa 6.
Konto czekowe w P. K. O. Nr. 1520.
Nakład i wydawnictwo „Samorządowego Instytutu Wydawniczego" Sp. z ogr. odp.. w Warszawie, ul. Miodowa Nr. 6. Telef. 5-92-63.

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.
Przedruk dozwolony za podaniem źródła

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas oszczędności.

(Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 410 z dn. 22 lipca 1936 r.)

Na podstawie art. 71 ust. (3), art. 79 ust. (3) i art. 95 ust. (2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 860) zarządzam, co następuje:

§ 1. (1) Związki komunalnych kas oszczędności posiadają osobowość prawną o charakterze publiczno - prawnym.

(2) Związki mogą posiadać własny majątek, nabywać prawa i zaciągać zobowiązania.

(3) W dalszych przepisach rozporządzenia niniejszego związki komunalnych kas oszczędności zwane będą — związkami, komunalne kasy oszczędności — kasami oszczędności.

§ 2. Pieczęć związku zatwierdzi Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych na podstawie art. 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach (Dz. U. R. P. Nr. 115, poz. 980) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 629).

§ 3. (1) Na obszarze Państwa działają następujące związki:

1) Związek Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, z siedzibą w Warszawie, obejmujący obszar: m. st. Warszawy oraz województw: białostockiego, kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego, warszawskiego, nowogródzkiego, poleskiego, wileńskiego i wołyńskiego;

2) Związek Komunalnych Kas Oszczędności we Lwowie, z siedzibą we Lwowie, obejmujący obszar województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego;

3) Związek Komunalnych Kas Oszczędności w Katowicach, z siedzibą w Katowicach, obejmujący obszar województwa śląskiego;

4) Związek Komunalnych Kas Oszczędności w Poznaniu, z siedzibą w Poznaniu, obejmujący obszar województw: pomorskiego i poznańskiego.

(2) Wszystkie kasy oszczędności obowiązane są należeć do właściwego związku.

§ 4. (1) Związkom zleca się wykonywanie bezpośredniego nadzoru nad kasami oszczędności. W szczególności przekazuje się związkom uprawnienia następujące:

1) zatwierdzanie statutów kas oszczędności i zmian tych statutów;

2) zatwierdzanie wyborów dyrektorów zarządzających kas oszczędności;

3) zezwalanie w wyjątkowych przypadkach członkom organów i pracownikom kasy oszczędności na pełnienie funkcyj członków rady nadzorczej, zarządu, komisji rewizyjnej, bądź pełnienie funkcyj w charakterze pracownika w innych zakładach i instytucjach kredytowych;

4) zezwalanie na zaciąganie pożyczek krótkoterminowych przez kasy oszczędności;

5) zezwalanie na lokowanie wolnych funduszów kas oszczędności w innych kasach oszczędności;

6) zezwalanie na nabycie lub budowę nieruchomości dla własnego użytku kas oszczędności z funduszów zasobowych i o szczególnym przeznaczeniu;

7) zakazywanie użycia w wyjątkowych okolicznościach części zysków na cele publiczne;

8) zawieszanie w czynnościach organów kasy oszczędności, jak również zawieszanie w czynnościach poszczególnych członków rady i dyrekcji kasy oszczędności, w razie stwierdzenia okoliczności przewidzianych w art. 72 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności, a w związku z tym wydawanie niezbędnych zarządzeń mających na celu zapewnienie należytego funkcjonowania kasy oszczędności;

9) uchylanie i zawieszanie uchwał i zarządzeń organów kasy oszczędności, naruszających prawo lub statut albo szkodliwych dla interesu publicznego lub interesu kasy;

10) zatwierdzanie planu przeprowadzenia likwidacji,

oznaczenie wysokości wynagrodzenia dla likwidatorów oraz wykonywanie nadzoru nad czynnościami związanymi z przeprowadzeniem likwidacji kas oszczędności.

(2) Decyzje związków przewidziane w ust. (1) pkt. 2), 6) i 8) powinny przed ich wydaniem uzyskać zgodę władzy nadzorczej. W przypadkach, gdy władza nadzorcza nie zajmie stanowiska w odniesieniu do przedłożonej decyzji w ciągu 14 dni od dnia doręczenia, decyzja uważana będzie za uzgodnioną.

(3) Od decyzji związku służy odwołanie do władzy nadzorczej za pośrednictwem właściwego związku w ciągu 14 dni od daty doręczenia decyzji.

§ 5. Związki:

1) wykonywają bezpośredni, zlecony przez władzę nadzorczą, nadzór nad kasami oszczędności, w granicach i w sposób przewidziany rozporządzeniem niniejszym;

2) kierują polityką operacyj czynnych i biernych według zasad i wskazań ustalonych bądź zatwierdzonych przez Ministra Skarbu;

3) kontrolują działalność kas oszczędności oraz dokonywają rewizji i inspekcji z prawem udziału delegata związku w posiedzeniach organów kas oszczędności;

4) udzielają obowiązujących kasy oszczędności wskazań i instrukcyj oraz udzielają wyjaśnień we wszelkich sprawach zleconych przez władzę nadzorczą lub w sprawach objętych obowiązującymi przepisami kasy oszczędności;

5) wyrażają opinię w sprawach, w których kasy oszczędności zwracają się do władzy nadzorczej za pośrednictwem związków;

6) badają bilanse, preliminarze budżetowe, rachunki zysków i strat — z prawem czynienia zmian, składają władzy nadzorczej dokładne pisemne sprawozdanie z działalności kas oszczędności za rok ubiegły;

7) udzielają na żądanie władzom i urzędom państwowym oraz samorządowym informacyj i opinij w sprawach dotyczących zakresu działania i ustawodawstwa kas oszczędności;

8) reprezentują kasy oszczędności i występują w ich imieniu;

9) wykonywają wszelkie czynności zlecone przez władzę nadzorczą lub Ministra Skarbu;

10) prowadzą propagandę w imieniu i na rzecz kas oszczędności.

§ 6. Kasy oszczędności zwracają się do władzy nadzorczej zawsze za pośrednictwem właściwego związku.

§ 7. (1) Zakres działania władz i organów związku określi szczegółowo statut.

(2) Uprawnienia zlecone przez władzę nadzorczą w § 4 wykonywa łącznie prezes związku i dyrektor związku, wybrani i zatwierdzeni w sposób przewidziany w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności.

(3) W przypadkach nieobecności prezesa lub dyrektora związku uprawnienia wymienione w ust. (2) przechodzą na ich zastępców, w razie zaś nieobecności zastępców stałych, prezesa związku zastępować może tylko wyznaczony przez niego członek zarządu związku, dyrektora zaś wyznaczony przez prezesa inspektor związku.

§ 8. (1) Statut związku może przewidywać stanowisko stałego zastępcy prezesa związku.

(2) Przepisy odnoszące się do prezesa związku odnoszą się również do zastępcy prezesa związku.

§ 9. (1) Statut związku może przewidywać stanowisko stałego zastępcy dyrektora, przy czym jego prawa określi statut.

(2) Przepisy dotyczące wyboru dyrektora i zatwierdzenia go przez władzę nadzorczą stosują się również do zastępcy dyrektora.

§ 10. (1) Związek przeprowadza rewizje, kontrole i inspekcje kas oszczędności

(2) Rewizja, kontrola lub inspekcja każdej kasy powinna być przeprowadzona co najmniej raz do roku. Sposób i formę dokonywania tych czynności określa regulamin.

§ 11. (1) Rewizji, kontroli lub inspekcji dokonywa dyrektor związku lub jego zastępca i inspektorzy związku.

(2) Z dokonanych rewizyj, kontroli i inspekcyj dyrektor związku lub jego zastępca wydaje zalecenia rewizyjne, polecenia i instrukcje bezwzględnie obowiązujące kasy oszczędności.

§ 12. Przyjmowanie inspektorów związku wymaga zatwierdzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 13. (1) Koszty rewizji, kontroli lub inspekcji przeprowadzonej na żądanie władzy nadzorczej lub z własnej inicjatywy związku ponosi związek w ramach swego budżetu.

(2) Koszty rewizji przeprowadzonej na żądanie kasy oszczędności ponosi kasa.

§ 14. Władzą nadzorczą związków jest Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 15. (1) Kontrolę związków może spełniać władza nadzorcza przez podległe jej organa lub osoby specjalnie do tego upoważnione.

(2) W razie ustanowienia komisarza rządowego i jego zastępcy władza nadzorcza określa zakres ich obowiązków oraz ich wynagrodzenie.

§ 16. (1) W ciągu dwóch miesięcy od daty wydania przez władzę nadzorczą statutów związki powinny się zorganizować, dokonać wyboru nowych władz oraz przedstawić władzy nadzorczej wnioski o zatwierdzenie prezesa związku, stałego zastępcy prezesa, dyrektora i stałego zastępcy dyrektora związku.

(2) Majątek (prawa i zobowiązania) dotychczasowych związków przechodzi na nowozorganizowane związki.

(3) Przepis ust. (2) nie dotyczy Komunalnego Związku Kredytowego w Poznaniu.

(4) Do chwili dokonania reorganizacji związków uprawnienia przyznane związkom w rozporządzeniu niniejszym służą związkom wymienionym w art. 93 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności.

§ 17. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski.*

Działalność K. K. O. województwa śląskiego w roku 1935 [1]).

Nawiązując do zwyczaju stosowanego w ubiegłych latach pragnę dać Panom również obraz rozwoju i pracy komunalnych kas oszczędności zrzeszonych w naszym Związku w roku ubiegłym.

Obraz ten posiada swoje bardzo wyraźne i charakterystyczne rysy oraz tendencje, które mogą posłużyć jako wskazówki na rok bieżący.

1) Odczyt wygłoszony na Walnym Zebraniu Związku K. K. O. woj. śląskiego w dniu 6.VI. 1936 r.

żyjemy w okresie gorączkowego tempa naszego ustawodawstwa, które częstokroć bardzo boleśnie i głęboko wnika w nasze żywotne sprawy i powoduje zasadnicze zmiany w gospodarstwie społecznym. Ponieważ tak rynek pieniężny jak i zorganizowany aparat finansowy związane są najściślej z życiem gospodarczym, aparat ten odczuwa bardzo szybko te wszystkie zmiany i musi natychmiast na nie reagować ,względnie się do nich zastosować.

Rok 1934 zamknęły kasy oszczędności sumą bilansową w wysokości 130.432 tys. zł

I kw. 1935 r.	139.252 „ „
II kw. 1935 r.	141.243 „ „
III kw. 1935 r.	143.786 „ „
IV kw. 1935 r.	145.618 „ „
I kw. 1936 r.	149.984 „ „

Z tych cyfr widzimy stały, aczkolwiek niewielki wzrost operacji naszych kas oszczędności.

Sto pięćdziesiąt miljonów zł sumy bilansowej i blisko miliard obrotu rocznego, to sumy bardzo poważne. Tymi sumami K. K. O. — traktowane jako całość — wysuwają się na czoło całego aparatu finansowego w województwie śląskim i odgrywają obecnie, jak również będą odgrywać w przyszłości, bardzo poważną rolę w życiu gospodarczym województwa. To stwierdzenie nakłada jednak na nas równocześnie obowiązek ciągłej i nieustannej czujności nad sprawnym i dobrym funkcjonowaniem naszych kas oszczędności, które jako instytucje pupilarnie pewne powinny świecić przykładem dobrej gospodarki.

Na wyżej wymienioną sumę bilansową składają się w pierwszym rzędzie po stronie operacji biernych: fundusze własne, wkłady i rach. bież. oraz kredyty udzielone Kasom; po stronie zaś operacji czynnych: pogotowie kasowe, papiery wartościowe, i akcja kredytowa.

Fundusze własne K. K. O. składają się z kapitału zakładowego, funduszu zasobowego i funduszów specjalnych oraz z funduszu wyrównawczego i wynoszą tylko zł 9.792 tys., przy czym podkreślić należy, iż kapitał zakładowy figuruje w tej kwocie w wysokości zł 786 tys., największą zaś pozycję stanowią fundusze zasobowe, które wynoszą 7.742 tys. złotych.

Najgłówniejszym i w naszych warunkach jedynym źródłem kapitałów są wkłady oszczędnościawe.

Ruch wkładów i rachunków bieżących w poszczególnych miesiącach kształtował się następująco:

	Stan i ruch wkładów i r-k bież. + lub —	*Stan ks. oszcz.*
grudzień 1934 r.	110.839.190,59	—
styczeń 1935 r.	+5.612.812,04	148.439
luty „	+2.879.139,48	154.902
marzec „	+2.404.975,40	160.565
kwiecień „	+ 818.165,98	164.148
maj „	—1.159.333,17	165.925
czerwiec „	+ 351.518,65	166.656
lipiec „	+ 664.949,94	168.376
sierpień „	— 470.139,24	169.051
wrzesień „	+ 60.096,66	171.574
październik „	— 812.938,49	179.081
listopad „	+1.761.636,14	185.572
grudzień „	+ 938.694,04	188.714
Stan w końcu XII. 1935 r.	127.512,—	—
styczeń 1936 r.	+3.385.504,44	190.262
luty „	+4.050.787,17	192.505
marzec „	— 154.058,67	194.431
kwiecień „	—3.172.648,90	194.461
maj „	—2.882.307,11	194.425

Jak z powyższej tabeli wynika, w ub. r. miesiąc maj zaznaczył się poważnym ubytkiem wkładów oszczędnościowym wynoszącym ponad miljon zł, miesiąc sierpień i październik zaznaczyły się mniejszym ubytkiem wkładów oszczędnościowych. Stan książeczek oszczędnościowych wzrósł w ub. roku o 41.824.

Przyczyną, dla której nastąpił odpływ wkładów oszczędnościowych w miesiącu maju roku ubiegłego, jest załamanie się guldena gdańskiego. Odpływ wkładów w październiku tłumaczyć należy przesileniem gabinetowym i sytuacją budżetową skarbu państwa, na które to sprawy nasza opinia publiczna jest bardzo czuła.

Obecny odpływ wkładów oszczędnościowych spowodowany został dwoma przyczynami, o których jasno i wyraźnie trzeba sobie powiedzieć. Przyczyny te nazwać można irracjonalnymi lub jeżeli ktoś woli, psychologicznymi oraz przyczynami realnymi.

Pierwszą z rzędu irracjonalnych przyczyn jest duża nerwowość naszego społeczeństwa i naszej klienteli.

Od kilku lat daje się bowiem zauważyć u nas jakoby nawrót kryzysu zaufania, który tkwił zresztą w zaraniu i u podstaw naszej państwowości i który najostrzej dotknął nas w r. 1931. Fala niepokoju ogarnia wtedy prawie całe państwo, a przynajmniej główne jego ośrodki, załamuje zaufanie i podrywa pewność do własnych urządzeń gospodarczych. Każdy taki nawrót niewiary i plotek powodował, iż z kraju bardzo ubogiego, jakim niestety jesteśmy, wywożono za granicę całe masy złota uciekającego od własnego pieniądza. Te przyczyny skłoniły rząd do wydania w kwietniu r. b. zarządzeń dewizowych, które hamują odpływ złota za granicę. To słuszne zarządzenie, którego oddawna domagało się życie gospodarcze i które — zdaniem moim — należało wprowadzić kilka lat przedtem, gdyż wszystkie państwa sąsiadujące z nami mają już od szeregu lat zaprowadzone ograniczenia dewizowe, wywołało w dalszym ciągu szereg plotek nieuzasadnionych, jak np. pogłoska o konieczności dewaluacji złotego o 20%, pogłoska o wstrzymaniu wypłaty wkładów oszczędnościowych prywatnym posiadaczom ponad 50.— zł dziennie, pogłoska o zaprowadzeniu nowej waluty wewnętrznej i t. p. fantastyczne historie. Do powiększenia niepokoju przyczynia się w dużym stopniu także i niepewna sytuacja polityczna. W tej chwili Europa przedstawia obraz kotła parowego, w którym ciśnienie dochodzi już do granic wytrzymałości i w którym lada wypadek może zamknąć klapy bezpieczeństwa i spowodować katastrofę wojenną.

Nerwowość naszego społeczeństwa wywołana fantastycznymi pogłoskami wypływa głównie z małości serca i na tym miejscu pozwolę sobie zwrócić się z apelem do Panów, by Panowie przeciwstawiali się energicznie wszystkim tym pogłoskom i dementowali je, gdyż nie mają one żadnego uzasadnienia gospodarczego. Świadomość stałości waluty i naszej po-

lityki powinna mieć w osobach Panów obrońców gorących i znaleźć z kolei oddźwięk w społeczeństwie.

Realną natomiast przyczyną pozostającą w pewnym bardzo luźnym zresztą związku z niepokojem jest wzmożony ruch budowlany i obrót nieruchomościami. Na wiadomość o zaprowadzeniu przepisów dewizowych zwyżkował natychmiast, przejściowo wprawdzie, szereg produktów rolnych, spekulacja zaś pieniędzmi zagranicznymi doszła do niebywałych rozmiarów.

Na tym miejscu pragnąłbym zrobić praktyczną uwagę. Otóż po każdym takim nawrocie kryzysu zaufania wielu naszych wkładców wypowiada swe wkłady terminowe i po upływie terminu wypowiedzenia nie zgłasza się do Kasy po odbiór pieniędzy. Wiele Kas w takich wypadkach przenosi wypowiedziany wkład na rachunek bieżący. Moim zdaniem, należałoby ustalić w ogólnych warunkach dla klientów, że w razie niepodjęcia wypowiedzianego wkładu do dni 3 wypowiedzenie jest nieważne.

Ponieważ od kilku lat już daje się zaobserwować stały wzrost wkładów a vista i spadek wkładów terminowych, polecałoby się ewentualnie ograniczyć wysokości wkładów a vista, np. do kwoty 5.000.— zł Ponad tę kwotę wkład byłby kontowany na rachunku bieżącym. W ten sposób Kasa miałaby mniejsze straty z tytułu pogotowia gotówkowego. Obydwie te uwagi nadają się do przedyskutowania i powzięcia odpowiednich uchwał.

Trzecią z kolei grupę kapitałów obcych stanowią kredyty udzielone Kasie, lombard papierów wartościowych oraz redyskonto weksli wykorzystane przez kasy oszczędności. Redyskonto weksli wynosiło tylko skromną sumę 568 tys. zł, podczas gdy na początku r. 1935 — 904 tys. zł. Fakt obniżenia się redyskonta musimy przypisać z jednej strony małemu spadkowi naszego porfelu wekslowego, z drugiej zaś strony zwiększeniu płynności kas oszczędności.

Jeśli chodzi o redyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego, to Kasy nasze zdołały na 2.810 tys. zł zawartych układów zdyskontować tylko 293 tys. zł.

Dalej obserwujemy zmniejszenie pozycji „kredyty udzielone Kasie" oraz „zastaw papierów wartościowych". Sumy te zmniejszyły się z 2.815 tys. zł na 2.066 tys. zł. Tutaj należy podkreślić, iż w r. 1931 rachunek powyższy wynosił 12.724 tys. zł.

Dla przykładu i porównania przytaczam dane z innych Związków:

	Wkłady oszczędn. i r. b.	Redyskonto weksli i in. kr.	Stos. proc.
Warszawa .	183 miliony	30.753 tys.	16,8%
Lwów . . .	230 „	21.856 „	9.5%
Poznań . .	139 „	38.137 „	27,4%
Śląsk . . .	124 2) „	2.895 „	2,3%

Przechodząc obecnie do operacji czynnych stwierdzić należy i tutaj pewne charakterystyczne zmiany.

2) W tabelach porównawczych wzięto za podstawę sprawozdanie Komisariatu Bankowego za IV. kwartał 1935 r., a więc oparte na bilansach brutto i w cyfrach zaokrąglonych.

„Gotowizna w kasie i sumy do dyspozycji" wynosiły:

na początku r. 1935	6.870 tys. zł
na koniec 1935 r.	6.002 „ „
w I kw. 1936 r.	5.973 „ „

Wroku ubiegłym nasz zapas papierów wartościowych wzrósł bardzo znacznie. Stan papierów wynosił bowiem na początku roku sprawozdawczego

go	16.967 tys. zł
na koniec zaś	26.777 „ „
w I kw. 193 6r. wzrósł o dalsze	1.300 „ „

czyli efektywny wzrost papierów wartościowych wynosił 11.414 tys. zł.

Tak znaczny wzrost papierów wartościowych tłumaczyć należy przede wszystkim 6% Pożyczka Narodową, którą K .K. O. subskrybowały z własnych funduszów w wysokości zł 1.152.800. Wypełniając niepisany obowiązek obywatelski kasy oszczędności przyjmowały obligacje 6% Pożyczki Narodowej na spłatę zadłużeń klientów oraz udzielały pożyczek pod lombard tych obligacji. Nie potrzebuję wspominać, iż z reguły obligacje te przejmowane są przez kasy oszczędności na własność.

Dalszą przyczyną wzrostu papierów wartościowych jest również chęć zapewnienia sobie dodatkowej płynności jak również pomoc dla celów budżetowych państwa, do jakich w zeszłym roku komunalne kasy oszczędności naszego Związku były powołane.

Fakt ten jednak świadczy, iż nasza pojemność papierów wartościowych jest — moim zdaniem — na wyczerpaniu, gdyż jeśli weźmiemy pozostałe Związki kas oszczędności, stwierdzić musimy, iż nasz stan papierów wartościowych jest proporcjonalnie najwyższy.

Następujące zestawienie wykazuje nam stosunek papierów wartościowych do wkładów oszczędnościowych:

	Wkłady oszczęd.	Pap. wart.	Stos. proc.
1) Związek Śląski . .	124 mil.	27 mil.	21,85%
2) Związek Warszawski	183 „	33 „	18,38%
3) Związek Poznański .	139 „	19 „	13,93%
4) Związek Lwowski .	230 „	26 „	11,33%

Z tych danych wynika, że tylko jeden Związek Warszawski przewyższa nas bezwzględną cyfrą papierów wartościowych i że Kasy naszego Związku posiadają najwyższy zasób papierów wartościowych w stosunku do swych wkładów.

Na tym miejscu należy podkreślić, że wysokość naszego funduszu wyrównawczego jest bardzo mała w porównaniu do stanu pap. wartościowych, a w tym wypadku trzeba być zawsze przygotowanym na różne niespodzianki, jakie mogłyby się zdarzyć.

Dalsze pogotowie nasze, a mianowicie: sumy ulokowane w K. K. O. lub w bankach wykazują również wzrost, gdyż wynosiły

na koniec 1934 r.	10.070 tys. zł
w końcu r. 1935 zaś	10.955 „ „
ale za to pod koniec I kw. 1936 r. pogotowie to spadło do	10.631 „ „

Zbiorowy bilans netto Komunalnych Kas Oszczędności Województwa Śląskiego na dzień 31.XII.1934/5 r.

Nazwy pozycji bilansowych	Suma 1934 r.	Suma 1935 r.
1. Kasa i sumy do dyspozycji . .	6.567.659,34	5.477.120,75
2. Kupony.	266 012,33	480 130,14
3. Waluty obce.	45.943,26	44.750,47
4. Papiery wartościowe	16.967.347,46	26.777.632,19
5. Banki i K. K. O. Loro	1.673 597,34	2.065.824,34
6. Banki i K. K. O. Nostro . . .	8.396.319,69	8.889.536,59
7. Weksle zdyskontowane	3.867 788,86	3.402.365,27
8. Pożyczki wekslowe	6.943.502,40	6.837.235,24
9. Pożyczki protestowane	2.262.969,03	1.886.632,39
10. Rachunki bieżące otw. kredytu .	10.319.004,31	9.805.662,81
11. Pożyczki terminowe pod zastaw .	4.981.881,60	5.720.049,18
12. Pożyczki na skrypty dłużne . .	9.280 818,55	9 018.944,08
13. Pożyczki hipoteczne	44.440.415,01	45.110.636,41
14. Należności z tytułu układów konwersyjnych	500.000,00	2 810.757,65
15. Odsetki zaległe	2.446.249,35	2.122.997,89
16. Nieruchomości	9 956.128,26	11.370 697,41
17. Ruchomości	374.585,77	416.881,65
18. Różne	873.307,04	1.457.243,97
19. Sumy przechodnie	151.533,12	519.012,44
20. Straty:		
a) z lat ubiegłych	76.700,45	115.804,09
b) za rok sprawozdawczy . . .	40.834,52	1.288.724,98
Razem . . .	130.432 597,69	145.618 639,94
21. Depozyty	7.490.045,42	17.504.917,64
22. Udzielone gwarancje	841.830,00	652.943,58
23. Inkaso		
a) w portfelu	782.049,75	905.793,87
b) u różnych	180.788,61	137.671,72
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego	275.000,00	318.740,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego	500.210,49	1.494.415.87
Razem . . .	10.069.924,27	21.014.482,68
Suma ogólna . . .	140.502.521,96	166.633.122,62

Nazwy pozycji bilansowych	Suma 1935 r.	Suma 1935 r.
1. Kapitał zakładowy	984.991,39	786.247,71
2. Fundusz zasobowy	6.796.050,42	7.742.549,67
3. Fundusze specjalne	821.136,57	547.911,85
4. Fundusz wyrównawczy	581.897,03	453.414,25
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości	543.641,98	678.190,83
6. Wkłady oszczędnościowe instyt. państw. sam. i in. prawn. publ.	32.981.864,64	33.012.641,95
7. Wkłady oszczędnościowe osób fiz. i prawn. prywatn.	73.486.046,67	87.302.032,17
8. Rachunki bieżące	5.382.302,13	7.198.009,58
9. Salda kredytowe rach. otw. kredytu	767,10	18.964,95
10. Zobowiązania inkasowe	5.226,52	24.749,33
11. Redyskonto weksli	904.324,48	568.532,40
12. Dyskonto akceptów Banku Akcept.	275 000,00	293 740,00
13. Zastaw papierów wartościowych	217.984,00	208.150,38
14. Kredyty udzielone Kasie . . .	2 598 761,62	1.858.872,13
15. Banki i K. K. O. Loro	124.121,00	152 552,04
16. Banki i K. K. O. Nostro . . .	86.594,21	149.636,50
17. Przekazy na Kasę	21 604,78	16.175,43
18. Zobowiązania hipoteczne . . .	644.412,83	820.415,69
19. Różne	2 886.714,87	1.887.023,52
20. Sumy przechodnie	311.115,80	1.435.397,57
21. Nadwyżki	778.039,65	463.431,99
Razem . . .	130.432.597,69	145.618.639,94
22. Różni za depozyty	7.490.045,42	17.504.917,64
23. Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancji	841.830,00	652.943,58
24. Różni za inkaso	962.838,36	1.043.465,59
25. Bank Akceptacyjny	275.000,00	318.740,00
26. Fundusz Emerytalny	500 210,49	1.494.415,87
Razem . . .	10.064.924,27	21.014.482,68
Suma ogólna . . .	140.502.521,96	166.633.122,62

Zbiorowy rachunek strat i zysków Komunalnych Kas Oszczędności Województwa Śląskiego za rok 1934 i 35.

Straty

Wyszczególnienie:	Suma 1934 r.	Suma 1935 r.
1. Odsetki wypłacone i dopisane .	5.322.409,64	5.954.294,93
2. Prowizje wypłacone	8.132,55	12.371,61
3. Koszty administracyjne	1.710.284,74	1.893.411.65
4. Podatki i opłaty skarbowe . .	9.957,42	20.307,14
5. Amortyzacja	346.890,40	654.564,76
6. Odpisy na dłużnikach	470.134,86	1.162.402,13
7. Różnice kursowe na rach. w walut. obcych	137.805,88	32.254,86
8. Różnice kursowe na papier. wart.	124.207,78	89.335,84
9. Różne	214.318,44	229.936,60
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrów.	71.121,77	189.390,57
11. Nadwyżka	728.039,65	463.431,99
Razem . . .	9.143.303,13	10.701.702,08

Zyski

Wyszczególnienie:	Suma 1934 r.	Suma 1935 r.
1. Odsetki pobrane i dopisane . .	8.053.223,62	8.342.743,80
2. Prowizje pobrane	159.231,68	205.186,19
3. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych	234.005,31	55.732,36
4. Różnice kursowe na pap. wart. .	245.319,19	31 037,62
5. Dochód z nieruchomości . . .	312.534,19	440.372,66
6. Odzyskane straty	36.642,91	58.797,43
7. Opłaty na koszty administracyjne	39.746,97	67.910,13
8. Różne dochody	21.764,74	73.410,45
9. Odpisy z funduszu wyrównaw. .	—	137.786,46
10. Strata	40.834,52	1.288.724,98
Razem . . .	9.143.303.13	10.701.702,08

Sumy wykazanej tutaj nie należy uważać całkowicie za płynną, gdyż mieszczą się w niej kwoty przeznaczone na kredyty dla innych kas oszczędności w wysokości około 2 milionów złotych, w związku z czym na dłuższy okres czasu unieruchomione.

Jeżeli nie uwzględnimy tego faktu, to otrzymamy ogólne pogotowie gotówkowe w wysokości 16.957 tys. zł, czyli około 14% w stosunku do wkładów oszczędnościowych i sald kredytowych rach. bież. Jeżeli zaś uwzględnimy nasz zasób papierów w wysokości 21.85%, otrzymamy pogotowie I i II rzędu w wysokości 35.8% naszych wkładów, przy czym zupełnie nie wziąłem pod uwagę krótkoterminowej akcji kredytowej.

Fakt posiadania przez nasze Kasy wysokiej płynności tłumaczyć należy tylko troską o interes naszych licznych rzesz oszczędzających oraz i tym także, że teren nasz, niepodobny do żadnego innego, jest bardzo niespokojny i nerwowy. Musimy pamiętać, że codziennie z górą 100.000 osób przechodzi naszą zachodnią granicę i przywozi stamtąd mniej lub więcej alarmujące pogłoski, które w konsekwencji godzą w nas i nasze urządzenia gospodarcze.

Analogiczne dane z innych Związków wynoszą:

	Wkłady oszcz. i rach. bież.	Kasa, pap. wart. banki nostro i loro	Stos. proc.
Warszawa . . .	138 mil. zł	65.127 tys. zł	35,5%
Lwów	230 „	39.364 „	17,1%
Poznań	139 „	30.948 „	22,2%
Śląsk	134 [3]) „	43.383 „	35,8%

Nasza akcja kredytowa w przeciwieństwie do wzrostu zasobów papierów wartościowych uległa nieznacznemu tylko podwyższeniu, a mianowicie z 82.596 tys. zł w końcu 1934 r. na 84.438 tys. zł. pod koniec 1935 r., a więc o niecałe 2 miliony złotych.

Przejdźmy teraz do operacji kredytowych.

Jak już poprzednio zaznaczyłem, portfel weksli zdyskontowanych obniżył się w ciągu roku o 400 tys. zł, natomiast pożyczki wekslowe wykazują spadek około 100 tys. zł, weksle protestowane spadły o blisko 400 tys. zł, rachunki bieżące otwartego kredytu wykazują spadek wynoszący przeszło ½ miliona złotych, natomiast pożyczki terminowe pod zastaw wzrosły o blisko milion złotych. Ten ostatni dział operacji rozwinął się dość znacznie. Pożyczki na skrypty dłużne wykazują na koniec 1935 r. tendencję spadkową. I kwartał 1936 r. wykazuje natomiast wzrost. Tłumaczyć to należy nabyciem skryptów dłużnych Państwowego Funduszu Drogowego i Polskich Kolei Państwowych. Pożyczki hipoteczne utrzymały się mniej więcej na tym samym poziomie, gdyż wzrost ich wynosił około 400 tys. zł. Największy wzrost wykazują układy rolnicze zatwierdzone przez komitet konwersyjny Banku Akceptacyjnego, które z 500 tys. zł w końcu r. 1934 wzrosły do 2.810 tys. i tutaj też leży prawdopodobnie przyczyna spadku rachunku weksli protestowanych i rachunku zaległych orsetek.

Poważny wzrost wykazuje również rachunek nieruchomości, który z 9.956 tys. zł wzrósł na 11.370 tys. zł, a więc o 1½ miliona złotych.

Poważnym aktywem są odsetki zaległe, które w końcu 1934 r. wynosiły 2.446 tys. zł, zaś w końcu 1935 r. spadły do 2.122 tys. zł, co łącznie ze spadkiem weksli protestowanych mogłoby świadczyć o pewnej zdolności płatniczej dłużników. Życzyć by sobie należało, by rachunki te wykazywały stały spadek i by były z całą ostrożnością zestawiane i przyjmowane.

W pozycjach pozabilansowych uderza silny wzrost funduszów emerytalnych spowodowany przez wstawienie przez K. K. O. m. Cieszyna funduszu emerytalnego, który dotychczas był księgowany w masie waloryzacyjnej tej Kasy, jak również przez podwyższenie funduszów przez inne Kasy.

Z kolei przejdziemy do rachunku strat i zysków za rok 1935.

Tegoroczny rachunek strat i zysków zamyka się ogólną sumą zł 10.701 tys., podczas gdy rachunek strat i zysków za rok 1934 zamknięto kwotą 9.143 tys. zł.

Straty w 1934 r. wynosiły 40 tys. zł i wykazały je 2 Kasy. W roku 1935 straty wynosiły 1.288 tys. zł i wykazały je 3 Kasy.

W cyfrach rachunku strat i zysków uderzyć musi fakt dużych zysków na papierach wartościowych w roku 1934, które wynosiły 245 tys. zł i powiększnie funduszów wyrównawczych.

W roku sprawozdawczym różnice kursowe na papierach wartościowych wynosiły 31 tys. zł., a fundusz wyrównawczy zmniejszył się o 128 tys. zł.

Dalszą ważną zmianą są straty, które w zeszłym roku wykazały 2 Kasy na drobną sumę, w roku sprawozdawczym zaś 3 Kasy na bardzo poważną sumę.

Jeżeli chodzi o stronę strat, to zwrócić należy uwagę na koszty administracyjne. W związku z rozwojem kas oszczędności wzrosła również globalna suma kosztów administracyjnych. Jeżeli obliczymy stosunek kosztów nandlowych do sumy bilansowej, to procentowo koszty handlowe zmniejszyły się, gdyż w r. 1934 koszty handlowe wynosiły przeciętnie 1.31%, w r. 1935 zaś 1.30%, a zatem mamy relatywny spadek kosztów handlowych. W ten sposób i w roku sprawozdawczym nasze Kasy nadal dzierżą prymat najtańszej w Polsce administracji.

W związku z wykazaniem wielkiej straty nastąpiło znaczne podwyższenie odpisów na dłużnikach. Zmniejszeniu uległy również różnice na rachunkach walut obcych, co świadczy o zupełnej likwidacji operacji w walutach obcych.

Zmniejszyła się również wyraźnie nadwyżka bilansowa, czyli czysty zysk wygospodarowany w r. 1935.

Na ten fakt muszę zwrócić uwagę Panów, gdyż od szeregu lat obserwujemy zmniejszenie naszego czystego zysku.

I tak czysty zysk wynosił:

w r. 1932	1.666 tys. zł
w r. 1933	1.004 „ „
w r. 1934	728 „ „
w r. 1935	463 „ „

Ta wymowa cyfr wykazuje, że nie mamy do czynienia z przypadkowym układem, ale z tendencją

3) Patrz: uwaga poprzednia.

stałą i że spadek naszej rentowności będzie prawdopodobnie postępował nadal. To aproksymatywne stwierdzenie wysuwa z kolei zagadnienie rentowności naszych instytucji na plan pierwszy.

Należy zwrócić uwagę, że różnica pomiędzy odsetkami pobranymi a wypłaconymi w r. 1934 wynosiła 2.892 tys. zł, w roku zas 1935 już tylko 2.388 tys. zł. Mamy zatem efektywny spadek dochodu, pomimo ogólnego wzrostu operacji. Również konieczność dokonywania amortyzacji zmniejszyła nasz dochód o blisko 310 tys. zł. Oprócz tego posiadanie tak dużych nieruchomości zmusza z kolei do powiększenia kosztów administracji nieruchomości. Efektywny wydatek na ten cel wynosił w r. 1935 169 tys. zł. Złym prognostykiem jest fakt, iż I kwartał 1936 wykazał wysokość tego rachunku na sumę 122 tys. zł, podczas gdy w I kw. roku ubiegłego wydano tylko 53 tys. zł.

W tej kwocie mieszczą się opłaty na rzecz Śląskiego Funduszu Gospodarczego, od których — pomimo dużych starań i usiłowań naszego Prezesa p. Dr. A. Kocura — nie udało się nam niestety uzyskać całkowitego zwolnienia. Rachunek ten wzrośnie, gdyż i rachunek nieruchomości ma również tendencję wzrostu.

Poza tym na zmniejszenie dochodowości wpływa wysoki zasób gotowizny własnej i ulokowanej w bankach, niska stosunkowo dochodowość papierów wartościowych, obniżenie odsetek od kredytów rolnych, niskie odsetki od kredytów komunalnych i rzemieślniczych jak również rozporządzenie o wysokości odsetek prawnych i wsteczne działanie tego rozporządzenia oraz nasza akcja kredytowa.

Od szeregu lat nie przestaje Związek nawolywać do rozszerzenia operacji krótkoterminowych, które są zyskowniejsze. Niestety, w dalszym ciągu kredyty długoterminowe mają u nas przewagę.

Rozumiemy bardzo dobrze, że obniżenie kredytów długoterminowych jest w dzisiejszych czasach bardzo trudne. Mówię o tym wyłącznie w tym celu, by możliwie zahamować ewentualny wzrost kredytów długoterminowych i zachęcić do obniżenia dotychczasowych sald tych rachunków. Poza tym ta polityka stwarza poważne dla Kas niebezpieczeństwo, gdyż wkładów a vista i do 3 miesięcy mamy blisko 80 milionów złotych, zaś kredytów długoterminowych blisko 60 milionów złotych. Wniosek prosty, że trzeba wszelkimi siłami dążyć do rozwijania akcji kredytowych krótkoterminowych i w miarę możności obnizać długoterminowe.

Tak przedstawia się działalność K. K. O. woj. śląskiego. Jak Panowie widzą, obraz i pewne tendencje obrazu są bardzo wyraźnie zarysowane. Stwierdzają i określają one, że rzeczywiście sytuacja o ile chodzi o naszą rentowność jest godna zastanowienia i wymaga zachowania dużej ostrożności w postępowaniu. Musimy usilnie starać się nie powiększać już zbytnio naszego porfelu papierów wartościowych, musimy uzyskać zwolnienie z opłat na rzecz Śląskiego Funduszu Gospodarczego i rozpocząć w miarę możliwości sprzedawać nabyte na licytacjach nieruchomości, dalej przestrzegać ściśle stawek procentowych, ustalonych w naszym okólniku z prowizją włącznie i nie możemy obniżać stopy procentowej od kredytów, o ile nie zostanie obniżona stopa procentowa od wkładów, troszczyć się o wkłady i działać uspakająco na wkładców oraz propagować oszczędność, troszczyć się nadal o płynność oraz rozwijać w miarę sił i możności krótkoterminowe operacje kredytowe.

Nie wolno nam w żadnym wypadku powiększać własnych operacji kredytowych przy pomocy redyskonta lub innych obcych funduszów z wyjątkiem wzrostu wkładów, do czego od czasu do czasu usiłuje się nas zachęcać, oraz nie wolno nam wypłacać kredytów w momentach wycofywania wkładów jak również prowadzić interesów skomplikowanych i zawikłanych. Każda pożyczka w Kasie powinna być prosta, jasna i dokonana w ramach obowiązujących ustaw i zarządzeń.

Postępując w ten sposób możemy spokojnie patrzeć, co nam przyszłość przyniesie.

M. W. Tułacz.

Sprawozdanie Związku Komunalnych Kas Oszczędności Województwa Śląskiego za rok gospodarczy 1935

(za 7-my rok działalności Związku) *).

Działalność Związku w roku sprawozdawczym cechowała duża różnolitość problemów i spraw zasadniczej wagi związanych czy to z nowym rozporządzeniem o K. K. O., czy też wskutek faktycznych warunków. Z ważniejszych spraw wymienić należy:

1. *Reorganizacja Kas.*

Rok 1935 był okresem dostosowania się ustroju Kas do przepisów nowego rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 24.X.1934 r. o K. K. O. Choć rozporządzenie wykonawcze do nowego prawa o kasach oszczędności jeszcze się nie ukazało, co w pewnej mierze hamowało proces reorganizacji, niemniej jednak niektóre kwestie zostały załatwione w drodze specjalnych zarządzeń władz nadzorczych, które szereg spraw przerzuciły na Związki, z których najgłówniejsze są: zatwierdzanie naczelników zarządów wzgl. dyrektorów zarządzających, wydawanie zaleceń porewizyjnych obowiązujących Kasy oraz udzielanie zezwoleń na zaciąganie kredytów.

Zatwierdzanie naczelników zarządu Kas, jako jeden z kardynalnych problemów i warunków uspra-

*) W poniższym sprawozdaniu opuściliśmy część ogólną o sytuacji gospodarczej i w K. K. O.,ponieważ sprawa ta była poruszana już w Sprawozdaniu Związku Związków K. K. O. (*Przyp. Redakcji*).

wnienia działalności K. K. O., zostało z małymi wyjątkami już całkowicie wykonane na terenie Związku.

Ponieważ zachodziła obawa, iż wskutek zmian personalnych linia dotychczasowej polityki kredytowej mogłaby ulec pewnym zwichnięciom, Związek powołał, opierając się na art. 79 rozporządzenia Prezydenta o K. K. O., przy dyrekcjach Kas specjalne komisje kredytowe jako organy opiniodawcze w sprawach kredytowych, a w szczególności przy otwieraniu rachunków bieżących, udzielaniu pożyczek hipotecznych, wekslowych i na skrypty dłużne.

Wykonując obowiązek nałożony na Związki przez rozporządzenie o K. K. O. Związek wespół z pozostałymi Związkami Kas brał czynny udział w opracowaniu specjalnej instrukcji bilansowej, która jednolicie normuje sprawy rachunkowe w kasach oszczędności oraz brał udział w opracowaniu schematu bilansu brutto i bilansów netto. Ponadto opracował Związek znormalizowany budżet Kas, który w znacznej mierze ułatwi Kasom prowadzenie prawidłowej gospodarki.

2. Subskrypcja 3% Premiowej Pożyczki Inwestycyjnej.

Z chwilą rozpisania 3% Premiowej Pożyczki Inwestycyjnej powołano wszystkie Kasy do wykonywania czynności placówek subskrypcyjnych podległych Związkowi jako syndykatowi dla spraw 3% Prem. Poż Inw.

Związek wespół z Kasami, podobnie jak przy subskrypcji Pożyczki Narodowej, nie szczędził zabiegów i trudów, by przeprowadzić szeroką propagandę na rzecz Pożyczki. Plonem tego był fakt, iż Związek zajął wśród 7 syndykatów subskrypcyjnych na Śląsku 2. miejsce co do wysokości dokonanej subskrypcji.

Ogółem w Kasach subskrybowało 11.826 osób na ogólną sumę 4.811.100 zł. Subskrypcja własna Kas opiewa na sumę 1.152.800 zł.

Jeżeli zważymy, że klientela K. K. O. rekrutuje się przeważnie ze stanu średniego i rolniczego i mimo tego Kasy zdołały przezwyciężyć w końcowym efekcie banki, w których subskrybował ciężki przemysł, możemy bez przesady stwierdzić, iż K .K. O. naszego terenu cieszą się należytym zaufaniem u miejscowego społeczeństwa. Wskutek pełnienia funkcji syndykatu prace Związku uległy znacznemu zwiększeniu.

3. Szkolne Kasy Oszczędności.

Z uwagi na doniosłość propagowania oszczędności wśród młodzieży szkolnej Związek i w roku sprawozdawczym wiele poświęcił czasu tej sprawie. Wypracowany jeszcze w roku 1934 przez Związek system prowadzenia S. K. O. okazał się praktyczny i zdał swój egzamin.

Jak dalece zorganizowano sieć S. K. O. opartych o K. K. O., wykazują najwymowniej cyfry ilustrujące ilość szkół posiadających S. K. O. oparte o K. K. O., liczba oszczędzających dzieci szkolnych oraz suma złożonych oszczędności.

Z liczby 700 szkół na terenie województwa 460 szkół, czyli 60% posiada S. K. O. oparte o K. K. O.

Z ogólnej cyfry 206 tysięcy młodzieży szkolnej 71% (147.081) oszczędza w S. K. O., przy czym 74.977 dzieci szkolnych posiada już swe książeczki oszczędnościowe z ogólną kwotą złożonych wkładów w wysokości 400.326,16 złotych. Przeciętna wysokość wkładów na jednej książeczce wynosi 6.02 zł.

S. K. O. tut. terenu wybijają się wśród S. K. O. innych województw tak co do wysokości sum złożonych przez dziatwę szkolną, jak i ilością wydanych szkolnych książeczek oszczędnościowych.

Jest to także niewątpliwie zasługą nauczycielstwa, które mimo swej ciężkiej pracy zawodowej z wielkim zapałem, a przy tym bezinteresownie poświęca się tej tak wniosłej akcji, za co należy się mu od nas gorące podziękowanie i uznanie.

Niezależnie od akcji propagandowej Związku Kasy we własnym zakresie zachęcały młodzież czy to przez wydanie książeczek zawiązkowych, premiowanie dzieci czy też przez urządzenie wystaw i wycieczek, do uczestnictwa w S. K. O.

Z okazji „Dnia Oszczędności" rozdano wszystkim dzieciom szkolnym przybory szkolne, jak linijki, piórniki, kątomierze, ekierki, z napisem reklamowym poszczególnych Kas. Poza tym rozkolportowano za pomocą podręczników szkolnych specjalne propagandowe wkładki do tych podręczników, które niewątpliwie przyczyniły się także w znacznej mierze do zachęcania młodzieży, by składała swe oszczędności w K. K. O. We wszystkich szkołach urządzono w tym dniu specjalne akademie, na których wygłaszano odczyty oraz pogadanki na tematy oszczędnościowe. Powodzeniem cieszy się ponadto wśród młodzieży gazetka oszczędnościowa, kolportowana w r. ub. w ilości około 5.000 egz., która obok ciekawych opowiadań i ilustracji przynosi szereg wskazań oszczędnościowych.

Ogółem wydatkowano w „Dniu Oszczędności" we wszystkich Kasach tut. terenu na cele propagandowe S. K .O. kwotę zł 46.573,04. Kwota to co prawda pokaźna w stosunku do sumy złożonych przez młodzież szkolną oszczędności, niemniej jednak należy pamiętać o tym, iż w kacji tej nie tyle chodzi o nagromadzenie znacznych sum oszczędności, co o zaszczepienie młodemu pokoleniu ideałów oszczędności na przyszłą drogę życia.

Młodzież oszczędzająca dziś — to sztab oszczędzających jutro.

Jak to już zawsze podkreślano, S. K. O. wymagają stałej opieki i wytężonej pracy, toteż ten dział pracy obarczył w znacznym stopniu biuro Związku.

Licznie odbyte konferencje z referentami S. K. O., na których uzgadniano poglądy o organizacji S. K. O., przyczyniły się do przezwyciężenia zatorów hamujących w pewnych wypadkach całą akcję i odbiły się korzystnie na niej.

Celem zachęcenia najbiedniejszych do systematycznego odkładania części swoich skromnych zarobków Związek zapoczątkował na tut. terenie ruch oszczędnościowy w t. zw. Ochotniczych Drużynach Robotniczych (O. D. R.).

Zawarty został mianowicie układ z Komitetem Funduszu Pracy Woj. Śląskiego — Inspektorat O. D. R., na mocy którego ten ostatni zdecydował się ulokować oszczędności junaków na indywidualnych książeczkach w K. K. O. Liczba junaków wynosi około 4.000.

4. *Rewizje.*

Jednym z najważniejszych działów pracy Związku jest z natury rzeczy działalność rewizyjna.

W roku sprawozdawczym działalność ta była mniejsza aniżeli w roku poprzednim, gdyż wynosiła tylko 191 dni rewizyjnych wobec 264 dni rewizyjnych wykazanych w roku 1934.

Rewizji zwyczajnych dokonano w 5 Kasach w ciągu 135 dni, w pozostałych dniach wykonano nadzwyczajne lustracje mające na celu zbadanie ściśle określonej sprawy w 10 kasach oszczędności.

Na podstawie wyników rewizji możemy stwierdzić, iż ogólne zasady gospodarki Kas wykazywały bardzo zdrową tendencję i nie spotkaliśmy wypadku powiększenia akcji kredytowej przy pomocy obcych funduszów, a mianowicie przy pomocy zaciągniętych kredytów i redyskonta weksli.

5. *Pomoc dla Kas.*

W roku sprawozdawczym zmuszeni byliśmy odwołać się do pomocy innych Kas na rzecz jednej z kas oszczędności. Pomoc tę w wysokości 700 tys. złotych dostarczyły na wezwanie Związku inne kasy oszczędnosci. Za ten czyn świadczący o wielkiej solidarności i zrozumieniu zasady: „jeden za wszystkich, wszyscy za jednego" składamy niniejszym Kasom, które na lokatę powyższą się złożyły, serdeczne podziękowanie.

6. *Propaganda.*

Zdając sobie jasno sprawę z tego, iż zagadnienie propagandy oszczędnościowej wśród szerokich mas ludności odgrywa wielką rolę w kształtowaniu się interesów Kas i kapitalizacji wewnętrznej w ogóle, Związek wzorem lat ubiegłych nie szczędził wydatków i pracy na propagandę.

W pracy tej Związek posługiwał się prawie każdą dostępną mu formą propagandy, a w szczególności inseratami, ulotkami, plakatami, radiem, koleją, pocztą i t. p. środkami. Wprawdzie trudno by było udowodnić, jaki związek zachodzi między propagandą Związku łącznie z indywidualną propagandą Kas a wzrostem wkładów oszczędnościowych, faktem jednak niezbitym jest, że na terenie naszego Związku odpływ wkładów ujawnił się tylko w 3 miesiącach i był stosunkowo mały, podczas gdy na niektórych innych terenach odpływ wkładów trwał znacznie dłużej.

Akcję powyższą prowadził Związek stale i systematycznie przez cały rok. W ciągu roku zamieszczono przeszło 115 ogłoszeń, wzmianek, wywiadów oraz sprawozdań z działalności Kas, tak w miejscowej prasie codziennej jak i w 70 różnych czasopismach fachowych i zawodowych o łącznym nakładzie około 200.000 egzemplarzy.

Ogółem wydatki na cele propagandowe, wliczając kwotę wydatkowaną na S. K. O., wynosiły w roku sprawozdawczym w łącznej sumie 17.885,66 zł, z czego wydano:

na druk kalendarzy, broszurek, ulotek, ołówki reklamowe	4.674,34
na ogłoszenia i artykuły w czasopismach	11.341,32
na reklamę radiową i filmową	520,—
na S. K. O.	1.350,—
razem: zł	17.885,66

7. *Sprawy ogólne.*

Ze spraw ogólnych, które nie zostały objęte specjalnymi rozdziałami, podnieść należy pracę Związku w różnych sprawach, a w szczególności współpracę ze Związkiem Związków, w posiedzeniach którego brali udział delegaci Związku.

Na posiedzeniach tych omawiano sprawy związane z polityką lokacyjną i kredytową Kas, sprawy kredytów rolniczych oraz rzemieślniczych.

Wspomnieć poza tym wypada o udziale przedstawicieli Związku jak i Kas w Międzynarodowym Kongresie Kas Oszczędności, który odbył się w dniach od 20 — 25 maja 1935 r. w Paryżu. Na kongres dyrektor Związku przygotował specjalny referat o szkolnych kasach oszczędności.

W związku z nadanymi Związkowi rozporządzeniem o K. K. O. uprawnieniami wzmogła się w okresie sprawozdawczym w znacznej mierze działalność instrukcyjna i interwencyjna Związku.

Zebrań Zarządu odbyło się w roku sprawozdawczym 5, Prezydium Związku 1, zebrań dyrektorów Kas 3.

W dzienniku podawczym Związku zarejstrowano 4972 pism, t. j. o 1.972 więcej niż w roku 1934 oraz 37 okólników.

Preliminarz budżetowy został w następujący sposób wykonany:

WYDATKI:

	preliminowano	wydano
1. Wydatki osobowe i świadczenia socjalne	46.212,—	45 073,78
2. Wydatki rzeczowe	22 000,—	20.139,58
3. Propaganda i wydawnictwa	5 000,—	17.885,66
4. Składki	3.000,—	3 000,—
5. Różne	2.788,—	1.558,41
	79 000,—	87·657,43

DOCHODY:

1. Składki	77.500,—	73 985,—
2. Różne	1.500,—	29.141,68
	79.000,—	103.126,68

Wszystkie pozycje preliminarza budżetowego wykazują oszczędności, z wyjątkiem pozycji dot. propagandy i wydawnictw wykazującej przekroczenie w wysokości 12.885,66 złotych. Przekroczenie tej pozycji znajduje swe uzasadnienie w konieczności zwiększenia propagandy w okresie sprawozdawczym, głównie w okresie subskrypcji 3% Prem. Poż. Inw., poza tym w związku z ogólną sytuacją wymagającą intensywniejszej akcji w tym kierunku.

Na zwiększenie dochodu wpłynęła głównie prowizja z 3% Prem. Poż. Inw. zł 14.872,98 oraz dobrowolne dotacje Kas na fundusz propagandowy w sumie zł 5.275,—.

Księgi Związku zostały zamknięte następującym bilansem:

Bilans na dzień 31 grudnia 1935 r.

Stan czynny			Stan bierny		
1. Kasa		2.370,14	1. Fundusz rezerwowy		8.000,—
2. Banki:			2. Wierzyciele:		
M. K. K. O. w/m	25.080,—		R-ki K. K. O.	30.311,28	
K. K. O. Świętochłowice	10.135,—	35.215,—	Inni	4.467,89	34.779,17
3. Papiery wartościowe (P. N.)		960,—	3. Nadwyżka		16.395,44
4. Dłużnicy:					
R-ki K. K. O.	11.976,12				
Inni	3.642,56	15.618,70			
5. Towary (rem. przyb. dla K. K. O.)		5.009,77			
6. Inwentarz		1,—			
		59.174,61			59.174,61

Rachunek strat i zysków

Straty		Zyski	
1. Wydatki osobowe i socjalne	45.073,78	1. Składki	79.350,—
2. Wydaiki rzeczowe	21.697,99	2. Fundusz prop.	5.275,—
3. Propaganda i wydawnictwa	17.885,66	3. Subwencje	3.000,—
4. Składkl	3.000,—	4. Przybory K. K. O.	111,22
5. Nadwyżka	16.395,44	5. Różne	14.872,98
		6. Nadwyżka z r. 1934	1.443,67
	104.052,87		104.052,87

Dyrektor Związku: (—) *Marjan Wł. Tułacz*

Prezes Związku: (—) *Dr. Adam Kocur*

Podstawy propagandy oszczędności

I. Zadania propagandy a stan oszczędności w poszczególnych warstwach społeczeństwa.

Propaganda jakiegokolwiek przedmiotu lub zagadnienia ma zawsze na celu następujące trzy zadania: 1) zwrócenie uwagi mas ludzkich na jej obiekt, 2) przekonanie ich o dużej wartości i użyteczności tego obiektu dla człowieka i 3) wytworzenie potrzeby stałego stosowania go w stosunkach ludzkich.

Pierwsze z tych zadań pociąga za sobą konieczność organizowania wszelkiego rodzaju czynności i zjawisk, które by wybiegały poza powszedniość życia, a jednocześnie wskazywały tłumom ludzkim obiekt propagandy w najrozmaitszych formach mogących ku niemu pociągnąć człowieka i to w dodatku człowieka pochodzącego z różnych warstw społecznych, z różnych poziomów kulturalnych, o różnej inteligencji i różnych wymaganiach życiowych.

Zjawia się tu pytanie: czy zagadnienie oszczędności potrzebuje takiej propagandy? Wszak proces oszczędzania jest stary jak świat. Odbywa się on niejako pod wpływem instynktu wrodzonego każdej żywej istocie. Należy pamiętać, że jednak warunki życia ludzkiego potrafią zagłuszyć i tę naturalną dążność człowieka do zabezpieczenia bytu, dążność tak powszechną w przyrodzie żywej, znajdującą swój wyraz w automatycznie się odbywających procesach powstawania zasobów substancji odżywczych również i w organizmie ludzkim. Dlatego należy ją stale wzmacniać i utwierdzać.

Zmysł oszczędności w społeczeństwie polskim, szczególniej w wyższych jego warstwach przejawia się słabo. W stosunku do swoich obiektywnych możliwości sfery te odkładają mniej niż o wiele od nich biedniejsze warstwy drobnomieszczańskie i robotnicze, a te jeszcze mniej niż ludność chłopska. Jest to rezultat datującego się od szeregu wieków wielkiego dobrobytu i bezczynności w dziedzinie produkcji naszych czołowych warstw społecznych, przy dużej biedzie w ogólnym przecięciu naszej ludności drobnomieszczańskiej i włościańskiej, która przy tym dzięki swojej pracy i zabiegliwości była głównym czynnikiem wytwórczym kraju.

Pod względem możliwości oszczędzania naszą ludność możemy więc podzielić na dwie grupy: 1) ludzi o dużych dochodach i małej zdolności oszczędzania [1]), a więc ludzi dobrze zabezpieczonych i ze względu na swój dobrobyt niezbyt ubiegających się o powiększenie swoich zasobów i ich kapitalizację; 2) ludzi o małych lub co najwyżej średnich dochodach i dużych zdolnościach oszczędzania, a więc ludzi dążących do podniesienia swego dobrobytu drogą odkładania części dochodu nie tylko na cele późniejszej konsumcji, ale w dużej mierze na cele produkcyjne.

Pierwsza grupa ludności nie jest zbyt zainteresowana w oszczędnościach i gromadzeniu nowych ka-

---

1) Zdolnością oszczędzania nazywam stosunek ujawnionej oszczędności do obiektywnych możliwości oszczędzania. O zdolności więc decydują zarówno warunki materialne jak i chęć oszczędzania.

pitałów. Oszczędzają wśród niej głównie elementy najsłabiej postawione materjalnie i to w dodatku w rozmiarach nie odpowiadających ich możliwościom, prowadząc stopę życiową na zbyt wysokim poziomie. Średniozamożna i najbogatsza ludność tej grupy, której dochody nieraz przewyższają niejako spontanicznie jej normalne wydatki, tym samym stanowi pewien czynnik kapitalizacyjny. Jest to jednak czynnik słaby. Oszczędności gromadzone przy takim nastawieniu zazwyczaj są małe, niewspółmierne do dochodów. Są one przede wszystkim przedmiotem tezauryzacji w postaci kosztowności lub złota monetarnego.

Ta pierwsza grupa ludności jest nieliczna, obejmuje ona lepiej sytuowaną część pracowników umysłowych, ziemiaństwo, ludzi żyjących z zysku i wolne zawody; stanowiąc zaledwie trochę więcej niż 6% społeczeństwa posiada ona dzisiaj przeszło 60% społecznego dochodu i większą część kapitału narodowego w swoich rękach.

Druga grupa ludności — to pozostałe społeczeństwo, to drobnomieszczaństwo, to robotnicy przemysłowi i rolni i drobne rolnictwo. Obiektywne możliwości oszczędzania są tu niezmiernie małe. Gdy cała poprzednia grupa przy swojej niedbałości w tym kierunku odkłada rocznie najwyżej około 4% swojego dochodu, to ludność miejska obecnie omawianej grupy przy ogromnym wysiłku ze swojej strony nie czyni tego w rozmiarach większych jak 0,5% w stosunku do swojego dochodu. Przy tym możliwości te nie są tu powszechne, a występują tylko w niektórych odłamach ludności miejskiej. Tylko najlepiej zarabiające warstwy robotnicze oraz drobnomieszczańskie mają dochody większe od swych skromnych wydatków. Mimo to, „ich zdolność oszczędzania“ jest o wiele wyższa niż wśród warstw inteligentnych. Warstwy biedniejsze ludności miejskiej posiadają tę zdolność przeciętnie w jeszcze większym stopniu, ale możliwości ich w tym kierunku są znikome. Budżety wydatków tych grup są niemal stale większe niż budżety dochodów — zadłużenie ich przeto jest bardzo znaczne a stan majątkowy bardzo słaby. Są to warstwy o minimalnych dochodach, pozbawione prawie zupełnie wszelkiego rodzaju kapitałów. Przeciętnie nie oszczędzają one więcej niż drobny ułamek procentu w stosunku do swoich dochodów.

Najmniejsze możliwości oszczędzania ma drobna własność rolnicza i robotnik rolny. Pierwszy z tych odłamów ludności wiejskiej stanowi olbrzymią część, bo przeszło 60% wszystkich mieszkańców państwa, drugi — zaledwie paromilionową rzeszę. Te warstwy są jednak najwięcej uzdolnione do oszczędzania. Pierwsza z nich robi to w rozmiarach nawet bardzo dużych, bo przeszło 37% swojego skromnego dochodu gromadzi w oszczędnościach. Niestety, lokowane najnierozsądniej w przepłaconych zazwyczaj zasobach rzeczowych lub nieudolnie pomyślanych i wskutek drożyzny nie rentujących się inwestycjach giną te oszczędności bez pożytku dla kraju i samego ciułacza. W okresach między przypływem gotówki a przeprowadzeniem inwestycji oszczędności te są zazwyczaj tezauryzowane. Okresy takie zależnie od pory roku są krótsze lub dłuższe i trwają od paru tygodni do kilku miesięcy, a nawet i dłużej.

Najmniej są zbadane zdolności oszczędzania robotników rolnych. Można jednak powiedzieć, że nie mogą one być małe, ponieważ często się trafia wśród warstw tych nabywanie żywego inwentarza, własnych zagród i ziemi. Gromadzone oszczędnosci są tu tezauryzowane zazwyczaj o wiele dłużej niż w poprzedniej warstwie, zanim zostają zainwestowane.

W ten sposób społeczeństwo nasze możemy podług możliwości i zdolności oszczędzania rozdzielić na następujące grupy i odłamy:

I. *Grupy słabo uzdolnione do oszczędzania:*

a) mające duże możliwości oszczędzania (duże nadwyżki budżetowe):

1) ludzie żyjący z dochodów (bez pracy),

2) ziemiaństwo,

3) wolne zawody,

4) średnio i dobrze zarabiający umysłowi pracownicy,

5) najlepiej zarabiające drobnomieszczaństwo (drobni rentierzy, drobni kupcy i przedsiębiorcy),

6) wykwalifikowani i wysoko płatni robotnicy;

b) posiadające minimalne możliwości oszczędzania (niedobory budżetowe):

1) słabo uposażeni pracownicy umysłowi (najwyższa jeszcze stosunkowo zdolność oszczędzania wśród ludności nierolniczej i pracującej umysłowo),

2) słabo zarabiające drobnomieszczaństwo (rzemieślnicy, handlarze objazdowi, pośrednicy, rolnicy w drobnych miasteczkach),

3) niewykwalifikowani robotnicy (drugi z rzędu odłam społeczeństwa miejskiego o większej zdolności oszczędzania).

II. *Grupy o wielkich zdolnościach oszczędzania:*

a) o znacznych możliwościach oszczędzania:

1) właściciele gospodarstw wielkowłościańskich,

2) najlepiej płatni robotnicy rolni;

b) o minimalnych możliwościach oszczędzania:

1) właściciele gospodarstw drobnych i karłowatych,

2) średnio i słabo płatni robotnicy rolni, rzemieślnicy ludowi, chałupnicy (element po większej części miejski).

Jak to mówiliśmy poprzednio, każda z tych grup ma inne podejście do zagadnienia oszczędności. Z każdą więc z nich należy w inny sposób mówić o zagadnieniu wykazując jego ważność i zwracając na nie uwagę. Przy tym należy w dużej mierze uwzględnić właściwości psychiczne, poziom umysłowy i stan wykształcenia tych grup przy szerzeniu wśród nich propagandy oszczędności.

Tu narzuca się pytanie: jaki wpływ na oszczędzanie ma narodowość w naszym społeczeństwie? Pewną odpowiedź może nam dać stan oszczędności wśród rozmaitych grup społecznych. Najmniej ich spotykamy wśród czysto polskiego ziemiaństwa, a wiele więcej wśród ludzi żyjących tylko z dochodów, przedstawicieli wolnych zawodów i dobrze zarabiającego drobnomieszczaństwa, posiadających pośród siebie liczne obcoplemienne elementy, szczegól-

nie żydowskiego i niemieckiego pochodzenia. Przy tym te ostatnie elementy naszego społeczeństwa dużej części swoich dochodów nie ujawniają tezauryzując je w złocie i kosztownościach, ewentualnie walutach obcokrajowych. Przybliżony szacunek tych sum na podstawie danych handlu zagarnicznego wynosi dużo więcej niż 300 mil. złotych[2]). Sumy przez te warstwy inwestowane użyte na skup nieruchomości i wywiezione za granicę nie są ustalone. One dopiero mogłyby wykazać rzeczywisty stan oszczędności wśród tych warstw i zdolności oszczędzania narodowości niemieckiej i żydowskiej.

Największą zdolność oszczędzania wykazują natomiast grupy prawie wyłącznie pochodzenia miejscowego. Są to słabo zarabiające warstwy pracowników umysłowych, warstwy robotników przemysłowych i drobnych rolników. Nie notuje się wprawdzie większych sum na ich rachunkach oszczędnościowych, bo dochody ich są małe, a wśród rolników większość oszczędności gromadzi się w formie rzeczowej (inwestycji, zapasów i t. p.), ale stosunek gromadzonych oszczędności do otrzymanych dochodów, jak to zaznaczyliśmy poprzednio, jest bardzo duży.

Dla wyjaśnienia, jakie zdolności oszczędnościowe ma ludność polska objęta przez te warstwy, podaję poniżej zestawienie stanu oszczędności w rozmaitych województwach Polski w spółdzielniach kredytowych, które pracują prawie wyłącznie wśród tych warstw.

Stan w dn. 29.II.1936 r.

Województwo	Ilość książeczek oszczędn. na 100 m.	Suma wkładów oszczędn. na 1 m. w zł.
m. st. Warszawa	1,2	4,95
woj. warszawskie	1,3	4,91
„ łódzkie	1,7	13,27
„ kieleckie	1,2	3,36
„ lubelskie	1,5	2,50
„ białostockie	1,3	3,82
„ wileńskie	1,1	3,04
„ nowogródzkie	1,0	1,73
„ poleskie	0,6	0,77
„ wołyńskie	1,0	0,91
„ poznańskie	4,5	26,38
„ pomorskie	2,3	21,58
„ śląskie	1,6	18,67
„ krakowskie	1,7	9,67
„ lwowskie	2,7	5,58
„ stanisławowskie	2,2	3,31
„ tarnopolskie	2,3	2,82

Największe nagromadzenie wkładów oszczędnościowych spotykamy tam, gdzie obok wyższej kultury przeważa żywioł polski wśród robotników przemysłowych, rolników i pracowników umysłowych. Są to województwa poznańskie, pomorskie, śląskie, łódzkie, krakowskie i lwowskie. Wprawdzie w zachodnich województwach i w woj. lwowskim w tych spółdzielniach odgrywają dużą rolę narodowości niemiecka i żydowska, ale po odliczeniu nawet ich oszczędności na ludność czysto polską wypadają tu jeszcze znaczne wkłady pieniężne. Ludność niemiecka powyżej zaznaczonych warstw obejmując w woj. zachodnich zaledwie 7,5% wszystkich ciułaczy miała na książeczkach oszczędnościowych spółdzielni kredytowych tych województw 57% złożonycn w nich sum. Po odliczeniu ich okazuje się, iż w zachodnich województwach wypada na jednostkę polskiej ludności przeciętnie przeszło 13 zł wkładu oszczędnościowego. Wpływ oszczędności ludności żydowskiej na podniesienie przeciętnych oszczędności w spółdzielniach kredytowych na mieszkańca jest stosunkowo niewielki i przybiera trochę wyrazistsze formy tylko na terenie woj. łódzkiego, wileńskiego, warszawskiego, białostockiego i lwowskiego. Eliminując te wpływy możemy powiedzieć, że na terenach niemal czysto polskich, bo posiadających powyżej 91% polaków, jak to mamy w woj. zachodnich oraz woj. krakowskim i woj. kieleckim, oszczędności ciułaczy pochodzących z pośród miejscowej ludności wahają się w zależności od ich stanu kulturalnego w granicach 3 zł — 13,5 zł na głowę. Są to kwoty o wiele niższe od kwot oszczędzanych przez ciułaczy należących do tych samych warstw, ale pochodzenia niemieckiego lub żydowskiego, natomiast o wiele wyższe od kwot składanych przez narodowość białoruską, ruską lub ukraińską ,należącą również do autochtonów naszego kraju. Możemy to obserwować w woj. wschodnich oraz w woj. stanisławowskim i tarnopolskim, gdzie narodowość polska występuje w mniejszości i wysokość wkładów oszczędnościowych na 1 mieszkańca jest bardzo niewielka.

Duży wpływ, jak to łatwo zauważyć z powyższego zestawienia, na rozpowszechnienie procesów oszczędzania wśród ludności wywiera jej stan kulturalny. Najczęściej z książeczką oszczędnościową spotykamy się w woj. zachodnich stanowiących najkulturalniejsze tereny Polski, najrzadziej w woj. poleskim, gdzie stan analfabetyzmu dochodzi do 70%. Z drugiej strony stan ekonomiczny ludności wpływa na wysokość wkładów, jak to wybitnie zaznacza się, poza woj. zachodnimi w woj. łódzkim, krakowskim i lwowskim. Najmniejsze wkłady mamy w woj. poleskim, wołyńskim, nowogródzkim, lubelskim oraz tarnopolskim, o silnie przeważającej ludności rolniczej i złym stanie materjalnym warstw robotniczych i drobnomieszczańskich.

Możnaby wprawdzie uczynić zarzut dość uzasadniony, że przedstawione dane są niepełne, gdyż nie obejmują oszczędności zgromadzonych przez inne o wiele większe instytucje oszczędnościowe. Pomijając P. K. O., która pracuje głównie w oparciu o sfery miejskie, jest rzeczą niewątpliwą, że pominięcie K. K. O. podrywa znacznie podstawy naszych rozważań porównawczych. Przecież same tylko K. K. O. powiatowe zebrały wkładów nie wiele mniej niż wszystkie spółdzielnie kredytowe, a ze statystyki zawodowej wkładców K. K. O. za r. 1931 wynika, że najliczniejszą grupę ich stanowią właśnie rolnicy. Jednakże ta sama statystyka wykazuje, iż suma zebranych od rolnictwa wkładów jest stosunkowo niewielka, a z drugiej strony należy pamiętać, że wśród wkładów powiatowych K. K. O. większość stanowią wkłady warstw drobnomieszczańskich i rolniczych, najmniej zaś wkłady drobnych rolników. Dlatego sądzę, że

2) Patrz: „Bank" artykuły dr. S. Gutermana o rejestracji międzynarodowych obrotów złotem i srebrem i tezauryzacji złota.

dla charakterystyki rozpowszechniania wkładów oszczędności wśród ludności miejscowej najwięcej miarodajny jest stan oszczędności w spółdzielniach kredytowych, po wyeliminowaniu z nich wkładów narodowości niemieckiej i żydowskiej, cośmy już uwzględnili w poprzednich rozważaniach.

Charakterystyka więc rozpowszechnienia oszczędności pieniężnych w drobnym rolnictwie przeprowadzona na podstawie danych spółdzielni kredytowych nie odbiega prawdopodobnie zbytnio od rzeczywistości, niedostateczna jest ona natomiast dla ujęcia całości akcji oszczędnościowej ludności rolniczej, przejawiającej się b. silnie w oszczędnościach rzeczowych. Na ten ostatni moment przy propagandzie oszczędności należy zwrócić baczną uwagę.

Charakterystykę dosyć ścisłą oszczędności naszych warstw robotniczych oraz drobnomieszczańskich mogłaby dać statystyka K. K. O. i P. K. O. Niestety pierwsza pod tym względem jest zaniedbana (próbę przeprowadził Zw. Zw. K. K. O. za rok 1931), druga zaś nie uwzględnia sumy wkładów u poszczególnych zawodów. W pewnym stopniu do określenia oszczędności robotnika polskiego mogą posłużyć tylko badania jego dochodów i wydatków. Ustalają one wysokość oszczędności dla najuboższych a jednocześnie najliczniejszych odłamów tych warstw w wysokości 2,5% w stosunku do dochodów. Oszczędności wśród tej ludności są przeważnie pieniężne.

(Dok. nast.)

Stanisław Kopczyński.

Komunikaty Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie

ROZPORZĄDZENIE MIN. SKARBU O ZWIĄZKACH K. K. O.

(Okólnik Nr. 23 z 25.7.36).

W N-rze 56 Dziennika Ustaw R .P. z roku bież. pod poz. 410 zostało opublikowane rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 8 lipca 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach komunalnych kas oszczędności. W myśl § 16 cytowanego rozporządzenia w ciągu dwóch miesięcy od daty wydania przez państwowe władze nadzorcze statutów Związki K. K. O. powinny się zorganizować i ukonstytuować na nowych zasadach. Do tego czasu jednak zgodnie z tymże paragrafem wszelkie uprawnienia wynikające z omawianego rozporządzenia przysługują n/Związkowi działającemu jeszcze na zasadach dotychczasowego statutu.

W myśl § 3 rozporządzenia Związek nasz staje się Związkiem przymusowym dla wszystkich komunalnych kas oszczędności działających na terenie 9-ciu województw centralnych i wschodnich oraz m. st. Warszawy. Do Związku w myśl przepisów rozporządzenia należy bezpośredni nadzór nad Kasami i ich kontrola. W sprawach wymienionych w paragrafie 4 Związek jest władzą nadzorczą pierwszej instancji, od orzeczenia którego przysługuje odwołanie do władzy nadzorczej państwowej (Ministra Skarbu działającego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych). We wszystkich sprawach zastrzeżonych wyłącznej kompetencji państwowej władzy nadzorczej K. K. O. mają się zwracać za pośrednictwem n/Związku (§ 6). Wszelkie pisma kierowane do władzy nadzorczej jak też i załączniki do nich należy przedkładać Związkowi w dwóch egzemplarzach: pierwsze egzemplarze Związek wraz ze swą opinią (§ 5 p. 5) przesyła władzy nadzorczej, kopie zaś pozostają w aktach Związku.

O uprawnieniach Związku w zakresie kontroli nad Kasami mówi § 5 rozporządzenia, w szczególności pp. 1 — 4 oraz p. 5 tegoż paragrafu. W Związku z tymi przepisami przypominamy Kasom o obowiązku powiadamiania nas o mających się odbyć posiedzeniach Rady K. K. O. przy jednoczesnym przedłożeniu nam szczegółowego porządku obrad oraz nadsyłania nam odpisów protokułów posiedzeń Rady czy Komisji Rewizyjnej w terminie najdalej dni 14 od daty odnośnego posiedzenia (vide p. III n/okólnika Nr. 19 z dn. 24.V.1935 r.) .Protokuły przesyłać należy według osnowy wciągniętej do księgi protokułów, choćby dany protokuł nie został jeszcze przyjęty przez organ właściwy, ewentualnie uchwalone poprawki do protokułu znajdą swe odzwierciedlenie w protokule następnym.

W związku z formalnym przekazaniem nam uprawnień w zakresie zatwierdzania wyborów dyrektorów zarządzających kas oszczęności (§ 4 p. 2) wzywamy wszystkie Kasy, które temu obowiązkowi nie uczyniły zadość, do złożenia nam akt personalnych według formularzy przesłanych Kasom przy n/okólniku Nr. 26 z dn. 12 sierpnia 1935 r. (patrz „Oszczędność" Nr. 16 z r. 1935). Bez otrzymania wszystkich wymienionych tam akt Związek nie będzie mógł załatwić związanych z zatwierdzeniem Dyrekcji Kasy formalności.

Również wobec § 5 p. 6 rozporządzenia raz jeszcze podkreślamy konieczność terminowego nadsyłania nam zestawień bilansowych. W związku wreszcie z powierzeniem nam uprawnień w zakresie badania preliminarzy budżetowych K. K. O. wymagać będziemy przedkładania nam uprzednio wszelkich wniosków wnoszonych przez Dyrekcję na Radę Kasy w zakresie spraw budżetowych.

Z poważaniem

Dyrektor Związku:

(—) *J. Rożkowski.*

Kronika ustawodawcza i sądowa

ORZECZNICTWO SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE

Zwolnienie z długu wekslowego jednego z dłużników solidarnych nie zwalnia pozostałych.

Sąd Najwyższy miał do rozstrzygnięcia zagadnienie, czy zwolnienie z długu wekslowego jednego z dłużników solidarnych zwalnia również pozostałych.

Sąd Apelacyjny wyraził pogląd, iż w podobnych wypadkach należy stosować przepisy prawa cywilnego (art. 1285 Kod. Cyw. Nap.), z mocy których zwolnienie jednego z dłużników solidarnych zwalnia wszystkich pozostałych z braku wyraźnego zastrzeżenia.

Sąd Najwyższy poglądu tego nie podzielił wychodząc z założenia, że prawo cywilne reguluje wzajemne stosunki dłużników wekslowych między sobą (np. jednego współakceptanta do drugiego, wystawcy do jego poręczyciela i t. p.), gdy zaś chodzi o osoby, które nawzajem do siebie są w stosunku wierzyciela do dłużnika, należy stosować zasady prawa wekslowego; według prawa wekslowego dłużnik odpowiada samodzielnie wobec wierzyciela bez względu na zwolnienie lub prolongatę przyznane jednemu z dłużników wekslowych i jedynie zapłata lub wogóle zaspokojenie wierzyciela powoduje całkowite wygaśnięcie zobowiązania wszystkich dłużników solidarnych.

Orzeczenie Izby Cywilnej z dn. 18 października 1935 r. (C. I. 353/35).

Zbiór Orzeczeń Sądu Najwyższego, Zeszyt V za 1936 r. Nr. kol. 202.

Zastąpienie weksli dolarowych wekslami złotowymi wyłącznie w celu ułatwienia obiegu kredytowego nie stanowi przemiany zobowiązania dolarowego na złotowe.

K. K. O. w L. udzieliła kredytu w dolarach J. K. i L. K. za zabezpieczeniem wekslowym. Na podstawie umowy z dłużnikami z 28.12.1931 weksle w walucie dolarowej zostały zastąpione wekslami w złotych, przy czym K. K. O. nie zastrzegła, w jakiej walucie może domagać się zwrotu długu. Weksle były kilkakrotnie prolongowane.

Przy likwidowaniu wierzytelności K. K. O. zażądała zapłaty w złotych odmawiając przyjęcia od dłużników spłaty udzielonego kredytu w dolarach. Zdaniem Kasy bowiem nastąpiło przewalutowanie wierzytelności. (Zaznaczyć należy, że kurs waluty dolarowej w międzyczasie uległ znacznej zniżce).

Sąd Apelacyjny w L. oddalił powództwo Kasy wyrokując, że kredyt dolarowy przemianie na złotowy nie uległ, wobec czego Kasa ma do pozwanych J. K. i L. K. roszczenie tylko w efektywnych dolarach (§ 1413 austr. ustawy cywilnej).

Wyrok oparł Sąd Apelacyjny na podstawie następujących ustaleń:

Zastąpienie weksli dolarowych wekslami złotowymi miało na celu ułatwienie Kasie obiegu kredytowego, nie była zaś wolą stron zamiana kredytu dolarowego na złotowy pomimo zastąpienia weksli dolarowych zabezpieczających ten kredyt wekslami złotowymi. Przyczyną tej zamiany weksli była podyktowana wewnętrzną polityką Kasy potrzeba zmniejszenia portfelu weksli dolarowych i skupienia większego zapasu weksli złotowych celem żużytkowania ich (za zgodą zresztą pozwanych) do dyskonta w innej instytucji bankowej. Weksle te miały spełnić zadanie t. zw. weksli mobilizacyjnych, t. j. służących do uzyskania funduszów. Fakt kilkakrotnego prolongowania weksli złotowych nie przemawia za przemianą zobowiązania. Umowa odnośna była zawarta wyłącznie z inicjatywy i w interesie Kasy, nie przedstawiała zaś dla pozwanych żadnego interesu materjalnego wobec ówczesnego mocnego kursu walut, zarówno dolarowej jak i złotowej.

Wyrok Sądu Apelacyjnego Kasa zaskarżyła. Sąd Najwyższy skargę oddalił uznając wniosek prawny Sądu Apelacyjnego w świetle przedstawionego stanu faktycznego za uzasadniony.

Orzeczenie Izby Cywilnej z dn. 26 listopada 1935 r. (C. II. 1557/35).

Zbiór Orzeczeń Sądu Najwyższego, Zeszyt V, za 1936 r. Nr. kol. 217.

Kronika krajowa

Przeniesienie K. K. O. pow. Radzyńskiego do nowego lokalu.

W dniu 25.VII.36 odbyło się w Radzyniu Podl. uroczyste otwarcie i poświęcenie nowego lokalu w domu przy ul. Pierackiego 30a. Obecna siedziba znajduje się w centrum miasta w lokalu specjalnie dla potrzeb Kasy przystosowanym i urządzonym. Całość czyni wrażenie schludne i estetyczne.

Na uroczystość przybyli członkowie organów Kasy z p. starostą Banaszkiewiczem na czele, przedstawiciele władz, instytucji państwowych i samorządowych, organizacji i liczni reprezentanci społeczeństwa z całego powiatu.

Związek K. K. O. w Warszawie był reprezentowany przez inspektora p. Fr. Świderskiego.

Po dokonaniu poświęcenia miejscowy dziekan ks. infułat Osiński wygłosił podniosłe przemówienie, w którym nawoływał do szerzenia kultury pracy i oszczędności dla wzmożenia dobrobytu indywidualnego i utrwalenia potęgi Ojczyzny.

Następnie w treściwym sprawozdaniu dyrektor Kasy p. Ryżukiewicz przedstawił rozwój tej placówki ilustrując go liczbami za kilka lat ostatnich.

Przedstawiciel Związku Kas złożył życzenia dalszego owocnego rozwoju tej instytucji, która pokonawszy przejściowe trudności wydatnie pracuje nad podniesieniem stanu gospodarczego powiatu; podkreślił charakter społeczny jej celowych kredytów na wsi i w mieście, przez co Kasa zyskuje sobie coraz większe zaufanie i uznanie. Zobrazował pokrótce stan oszczędności w Polsce i za granicą wykazując, iż jesteśmy na dobrej drodze do nadania ruchowi oszczędnościowemu pożądanej mocy. Od samego społeczeństwa zależy, by wpływać na otoczenie w kierunku zwalczania tezauryzacji i składania wszystkich oszczędności w instytucjach oszczędnościowych.

Nawiązawszy wreszcie do pięknego i wysoce patriotycznego przemówienia ks. infułata o pracy dla Polski wezwał obecnych do skupienia wysiłków wokół powiatowej Kasy Oszczędności, która wraz z innymi Kasami skutecznie przyczynia się do zwalczania skutków kryzysu.

Na zakończenie p. starosta Banaszkiewicz podziękował dyrektorowi Kasy za wysiłki zmierzające do stałego rozwoju instytucji, a wszystkim obecnym — za otaczanie jej sympatią i opieką.

W czasie uroczystości i długo potem przed lokalem Kasy gromadziły się tłumy miejscowej ludności.

Wiadomości zagraniczne

Posiedzenie Stałego Komitetu Instytutu Międzyn. Oszczędności w Pradze.

W dniach 26 — 29 czerwca odbyło się w Pradze doroczne zabranie stałego Komitetu Instytutu Międzynarodowego Oszczędności, na zaproszenie Związku czechosłowawckich kas oszczędności. W obradach wzięli udział przedstawiciele 16 państw.

Obrady odbywały się na sali posiedzeń Senatu pod przewodnictwem Prezesa Instytutu p. margr. Capitani d'Arzago. Jak wynika ze sprawozdania, sytuacja finansowa Instytutu poprawiła się dzięki nagromadzeniu rezerw, skutkiem czego roczny budżet został w zupełności zrównoważony. Komitet zajmował się rezolucjami Kongresu Międzynarodowego w Paryżu i postanowił wystąpić do poszczególnych rządów z memoriałem wskazującym na konieczność zabezpieczenia pokoju i stabilizacji jako niezbędnych warunków zdrowego rozwoju życia gospodarczego. Następnie komitet przyjął raport Dyrektora Instytutu p. Filippo Ravizza o utworzeniu biblioteki oraz o prowadzonych z Ligą Narodów pertraktacjach w sprawie prowadzenia międzynarodowej statystyki wkładów oszczędnościowych. Wreszcie postanowiono przyjąć zaproszenie kas oszczędności w Holandji i odbyć następne zwyczajne zebranie Komitetu w Amsterdamie. Po załatwieniu różnych spraw bieżących Stały Komitet postanowił nadać Radcy Związku kas austriackich p. Dr. H. Stigleitnerowi oraz Dyrektorowi Związku kas czechosłowackich p. Dr. J. Wildowi złoty medal Instytutu za ich specjalne zasługi i długoletnią współpracę z Międzynarodowym Instytutem Oszczędności.

Po południu dn. 26 czerwca Prezydent Republiki Czechosłowackiej Dr. Benesz przyjmował członków Stałego Komitetu na zamku w Hradczanach, wieczorem zaś Związek czechosłowackich kas oszczędności wydał bankiet, na którym przemówienia wygłosili pp.: Prezes Związku Krofta i jego brat Minister Dr. Krofta.

Z wiązku z zebraniem Komitetu odbyło się zwiedzanie Pragi i okolicy. Urządzono również wycieczki do „Czeskiego Raju" i do Pilzna. Członkowie Komitetu przyjmowani byli wszędzie z serdeczną gościnnością przez kasy oszczędności czechosłowackie.

Przebieg tegorocznej sesji Stałego Komitetu wykazał ponownie znaczenie Międzynarodowego Instytutu Oszczędności, prowadzona bowiem w jego ramach współpraca międzynarodowa kas oszczędności ma na celu — obok wspólnego omawiania zagadnień fachowych — ułatwienie przyjaznej i pokojowej współpracy wszystkich narodów.

(Sparkassen - Zeitung, Wien, Nr. 13).

Z książek i wydawnictw

„Czarodziejska skarbonka". — Czytanki dla młodzieży szkolnej. Poznań (1936). Nakł. K. K. O. miasta Poznania, str. 40.

Komunalna Kasa Oszczędności Miasta Poznania wydała świeżo broszurkę propagandową dla młodzieży szkolnej p. t. „Czarodziejska Skarbonka". Na treść broszury składają się 3 powiastki Gustawa Morcinka: Chrabąszcze — O zakład — Złote świnki, dalej powiastka S. K.: Szczęście Hanki i wierszyk „Pobudka".

Morcinek zna doskonale środowisko szkolne, to też powiastki jego tryskają szczerością życiową i jędrnym humorem i łatwo treścią swoją trafią do duszy młodzieży szkolnej, która w nich znajduje wierne swe podobizny i wywołują u niej zamierzaną reakcję. W „Szczęściu Hanki" autor na przykładzie dziewczynki szkolnej usiłuje wykazać, że pracą i oszczędnością można bez wielkiego wysiłku w niedługim czasie zdobyć własny warsztat pracy i stworzyć sobie niezależną egzystencję.

Tekst ilustrowany jest dwudziestoma rycinami. Udatna całość dopełnia okładka z kartonu kredowego z tytułową stroną wykonaną harmonijnie w trzech kolorach. Broszura Komunalnej Kasy Oszczędności Miasta Poznania jest niewątpliwie uznania godnym wysiłkiem w dziedzinie krzewienia idei oszczędności na terenie szkoły.

Nowe czasopismo oszczędnościowe.

Ukazał się w druku pierwszy Nr nowego miesięcznika p. n. „*Skarbona Wiejska*", poświęconego sprawom gminnych kas pożyczkowo - oszczędnościowych. (Redakcja i administracja: Warszawa, ul. Grottgera 21 m. 13). Wydawcą jest tworząca się Spółka Wyd. „Skarbona Wiejska", redaktorem p. Marjan Grabowski.

Treść pierwszego N-ru „Skarbony" jest dość bogata, zawiera mianowicie w dziale artykułowym: Od redakcji; Idee przewodnie gminnych kas pożyczkowo - oszczędnościowych; J. D. — Księgi rejestrowe niehipotecznych zadłużeń rolniczych unormują stosunki kredytowe w rolnictwie. W dziale „Z życia innych organizacyj w kraju" znajdujemy: O Związku wołyńskich kas pożyczkowo - oszczędnościowych w Łucku. Następnie dział prawniczy: Tryb uzyskiwania i rozprowadzania kredytów zaliczkowych przez gminne kasy p. o.; Porady, wyjaśnienia i okólniki dotyczące kas; O usprawnienie egzekucji admin. urzędów skarbowych. Działy: Z prasy, Kronika, Sytuacja gospodarcza Polski i notowania giełd pieniężnych i towarowych zamykają numer.

Jak widzimy, treść utrzymana jest w duchu praktycznym. Jedyny artykuł „Idee przewodnie" omawia sprawy natury ogólnej i to w sposób nasuwający pewne wątpliwości. Do sprawy tej zapewne powrócimy jeszcze.

Nowemu pismu, którego potrzeby zbędnym jest uzasadniać, życzymy powodzenia i rozwoju.

Obwieszczenia rejestrowe

Do Rejestru Handlowego Działu A Sądu Okręgowego w Radomiu wciągnięto następujące firmy:

15 stycznia 1936 r.

5238. Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Sandomierskiego w Sandomierzu. Zadaniem kasy jest ułatwianie ludności powiatu sandomierskiego gromadzenia oszczędności i ich oprocentowania oraz uprzystępnianie taniego kredytu. Kapitał zakładowy 60.000 zł. Zarząd: naczelnik — Tadeusz Hajnrych, zastępca — Eugenjusz Lewicki, członek — Mieczysław Smakowski. Firma kasy oraz wszelkie dokumenty o charakterze zobowiązań jak również pełnomocnictwa do zaciągania takich zobowiązań i działania w imieniu kasy — winny być podpisywane przez dwie osoby wchodzące w skład zarządu. Naczelnikowi zarządu służy prawo zastępowania kasy na zewnątrz, prowadzenia w jej imieniu korespondencji, pism i dokumentów oraz ogłoszeń. Organ do ogłoszeń: czasopismo „Oszczędność" w Warszawie.

5239. Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Kozienickiego w Kozienicach. Zadaniem kasy jest ułatwianie ludności powiatu kozienickiego gromadzenia oszczędności i ich oprocentowania oraz uprzystępnianie taniego kredytu. Kapitał zakładowy 100.000 zł. Zarząd: naczelnik — Józef Dobrowolski, zastępca — Wacław Żarski, członek — Antoni Socha. Firma kasy oraz wszelkie dokumenty o charakterze zobowiązeń, jak również pełnomocnictwa do zaciągania zobowiązań i działania w imieniu kasy winny być podpisywane przez dwóch spośród wymienionych członków zarządu. Naczelnikowi zarządu samodzielnie służy prawo zastępowania kasy na zewnątrz, prowadzenia jej imieniem korespondencji ,podpisywania pism i dokumentów oraz ogłoszeń. Organ do ogłoszeń: czasop. „Oszczędność" w Warszawie.

26 lutego 1936.

5241. Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Opoczyńskiego w Opocznie. Zadaniem kasy jest ułatwianie ludności powiatu opoczyńskiego gromadzenia oszczędności i ich oprocentowania oraz uprzystępnianie taniego kredytu. Kapitał zakładowy 100.000 zł. Zarząd: naczelnik — Wacław Czernic, zastępca — Jan Zdrojewski, p. o. dyrektor — Leon Rott i Tadeusz Gniewaszewski. Firma kasy oraz wszelkie dokumenty o charakterze zobowiązań jak również pełnomocnictwa do zaciągania takich zobowiązań i działania w imieniu jej winny być podpisywane przez naczelnika zarządu łącznie z jedną z pozostałych osób prawo podpisu mającą. Naczelnikowi zarządu samodzielnie służy prawo zastępowania kasy na zewnątrz, prowadzenia korespondencji oraz podpisywania pism, dokumentów i ogłoszeń. Organ do ogłoszeń: czas. „Oszczędność" w Warszawie.

5242. Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Koneckiego w Końskich. Zadaniem kasy jest ułatwianie ludności powiatu koneckiego gromadzenia oszczędności oraz ich oprocentowania oraz uprzystępnianie taniego kredytu. Kapitał zakładowy zł. 75.000. Zarząd: naczelnik — Wacław Ziembiński, zastępca — Zofja Szymańska i pełnomocnik — Jan Olszewski. Firma kasy oraz wszelkie dokumenty o charakterze zobowiązań jak również pełnomocnictwa do zaciągania takich zobowiązań i działania w imieniu kasy — winny być podpisywane przez naczelnika lub jego zastępcę łącznie z pozostałą osobą prawo podpisu mającą. Naczelnikowi zarządu samodzielnie służy prawo do zastępowania kasy na zewnątrz, prowadzenia w jej imieniu korespondencji oraz podpisywania pism, dokumentów i ogłoszeń. Organ do ogłoszeń: czas. „Oszczędność" w Warszawie.

5243. Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Iłżeckiego w Iłży. Zadaniem kasy jest ułatwianie ludności powiatu iłżeckiego gromadzenia oszczędności oraz ich oprocentowania i ułatwiania taniego kredytu. Kapitał zakładowy 50.000 zł. Zarząd: Otton Tomaszewski, zastępca — Marjan Rudziński, członek — Jan Salwa i pełnomocnik — Edward Sokół. Firma kasy oraz wszelkie dokumenty o charakterze zobowiązań jak również pełnomocnictwa do zaciągania takich zobowiązań i działania w imieniu kasy winny być podpisywane przez dwóch spośród wymienionych członków zarządu. Naczelnikowi zarządu samodzielnie służy prawo zastępowania kasy na zewnątrz prowadzenia w jej imieniu korespondencji oraz podpisywania pism, dokumentów i ogłoszeń. Organ do ogłoszeń: czas. „Oszczędność" w Warszawie.

5244. Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Opatowskiego w Opatowie, Oddział w Ostrowcu. Zadaniem kasy jest ułatwianie ludności powiatu opatowskiego gromadzenia oszczędności i ich oprocentowania oraz uprzystępnianie taniego kredytu. Kapitał zakładowy 100.000 zł. Zarząd: naczelnik — Karol Jagodziński, zastępca — Szymon Karski i członek — dr. Bohdan Gliński. Prokurentami mianowani zostali na centralę i oddział: Henryk Poradowski, Stefan Gnatowski i Jan Klajn, który jest równocześnie kierownikiem oddziału — z tym, że każdy z nich ma prawo podpisywania w imieniu kasy tylko łącznie z jednym z członków zarządu, a wyłącznie na oddział: Adam Blaszkiewicz i Michał Sokół — z tym, że każdy z tych ostatnich ma prawo podpisywania za oddział i tylko łącznie z jedną spośród wyżej wymienionych sześciu osób. Firma Kasy oraz wszelkie dokumenty o charakterze zobowiązań jak również pełnomocnictwa do zaciągania takich zobowiązań winny być zawsze podpisywane przez dwie osoby w sposób powyżej wskazany. Reprezentacja kasy na zewnątrz należy do naczelnika zarządu, który prowadzi jej imieniem korespondencję i podpisuje pisma, dokumenty i ogłoszenia. Organ do ogłoszeń: czas. „Oszczędność" w Warszawie.

5245. Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Radomskiego w Radomiu. Zadaniem Kasy jest ułatwianie ludności powiatu radomskiego gromadzenia oszczędności oraz ich oprocentowania oraz uprzystępnianie taniego kredytu. Kapitał zakładowy 200.000 zł. Zarząd: przewodniczący — Józef Majeran, zastępca — Bronisław Borowski i członek Zygmunt Wasilewski. Firma kasy oraz wszelkie dokumenty o charakterze zobowiązań, jak również pełnomocnictwa do zaciągania takich zobowiązań i działania w imieniu kasy — winny być podpisywane przez dwóch spośród wyżej wymienionych członków zarządu w dowolnym połączeniu podpisów. Przewodniczącemu zarządu samodzielnie służy prawo zastępowania kasy na zewnątrz, prowadzenia w jej imieniu korespondencji, podpisywania pism, dokumentów i ogłoszeń. Organ do ogłoszeń: czas. „Oszczędność" w Warszawie.

30 kwietnia 1936.

5245. Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Radomskiego w Radomiu. Do podpisywania w imieniu kasy upoważnieni zostali: Jan Wencel, Jan Taczanowski i Feliks Ofiara — z tym, że każdy z nich ma prawo podpisywania tylko łącznie z jednym z członków zarządu.

KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU WYSOKO-MAZOWIECKIEGO W WYSOKIEM-MAZOWIECKIEM.

Stan czynny.

	W tem w wal. obcych zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji:			
a) gotowizna		5.781,93	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		4.626,69	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		4.090,09	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			14.498,71
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		7.132,50	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje Związków Komunalnych		3.262,50	
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych			10.395,00
5. Banki i K. K. O. „Loro"			
6. Banki i K. K. O. „Nostro"			
7. Weksle zdyskontowane* (3 kont)		4.573,00	4.573,00
8. Pożyczki wekslowe* (620 kont)		121.310,22	121.310,22
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych* (137 kont)		26.794,26	
b) pochodzące z innych kredytów			26.794,26
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wart. (.... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (.... kont)			
c) zabezpieczone innemi wartościami*			
11. Pożyczki terminowe na zastaw:			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności* (22 kont)		1.497,00	
b) innych wartości* (.... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawn. (.... kont)			1.497,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne			
13. Pożyczki hipoteczne* (.... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdz. przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (199 kont)		78.534,70	78.534,70
15. Odsetki zaległe		3.420,69	3.420,69
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości		4.703,41	4.703,41
18. Różne		7.720 51	7.720,51
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)		1.689,90	1.689,90
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		2.739 01	
b) za rok sprawozdawczy			2.739,01
Razem			277.876,41
21. Depozyty		43.421,99	43 421,99
22. Różni za n/weksle kaucyjne		12.099,00	12.099 00
23. Inkaso		14.509,70	14.509,70
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego		72.950,00	72 950 00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			420.857,10

Stan bierny.

	W tem w wal. obcych zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy		50.000,00	50.000,00
2. Fundusz zasobowy			
3. Fundusze specjalne:			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno publicznych			
a) bezterminowe (2 kont)		35.117,11	
b) terminowe (.... kont)			35.117,11
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (.... kont)			
b) terminowe do 3-ch mies. (.... kont)			
c) terminowe ponad 3-miesiące i warunkowe (861 kont)		39 618,89	39.618,89
8. Rachunki bieżące *) (czekowe, przekazowe i t. p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (18 kont)		2.286,88	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (17 kont)		1.857,51	4.144,39
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe		827,26	827,26
11. Redyskonto weksli:			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		8.967,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.		22.400,00	
d) w innych instytucjach kredytowych.			31.367 00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.		58 000,00	58 000,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie:			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		51.964,90	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			51.964,90
15. Banki i K. K. O. „Loro"			
16. Banki i K. K. O. „Nostro"			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne		3 357,17	3.357,17
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr).		2.959,15	2.959,15
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		520.54	520,54
Razem			277.876,41
22. Różni za depozyty		43.421,99	43 421,99
23. Weksle kauc. własne		12.099,00	12,099.00
24. Różni za inkaso		14.509,70	14 509,70
25. Bank Akceptacyjny		72.950,00	72.950.00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			420.857,10

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1935 ROK.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych	3.369.84	
b) od rachunków bieżących	197,01	
c) od redyskonta weksli	5.172,72	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	1.603,68	
e) różne inne	107,99	10.451,24
2. Prowizje wypłacone	99,63	99,63
3. Koszty administracyjne:		
a) wydatki osobowe	9.741,10	
b) świadczenia socjalne	818,54	
c) wydatki rzeczowe	3.559 06	14.118,70
4. Podatki i opłaty skarbowe	60.78	60.78
5. Amortyzacja:		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	305,43	305,43
6. Odpisy na dłużnikach		
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego.		
11 Nadwyżka		520,54
Razem		25.556,32

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane:		
a) od weksli	19.444,30	
b) od rachunków bieżących		
c) od pożyczek terminowych na zastaw	116.80	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipotecznych.		
f) od papierów wartościowych	474,00	
g) od K. K. O. i Banków	25,28	
h) różne inne	4.256,65	24.317,03
2. Prowizje pobrane	1.239,29	1.239,29
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		
7. Opłaty na koszty administracji		
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		25 556,32

Buchalter: (—) S. Srzednicki
Komisja Rewizyjna: (—) B. Sztyler
(—) K. Kamieński
(—) H. Średnicki

Dyrektor: (—) K. Bańkowski
Zarząd Kasy: (—) K. Bańkowski
(—) A. Mystkowski
(—) B. Kiełczewski

Uwaga: Wskutek paru błędów, jakie się wkradły do bilansu (ogłoszonego w № 13 „Oszczędności") bilans ogłaszamy po poprawkach powtórnie. (Administracja).

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1935 R. KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU DUBIEŃSKIEGO W DUBNIE.

Stan czynny.

	W tem w wal. obcych Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji:			
a) gotowizna		33.324,25	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		30.976,07	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		7.890,45	72.190,77
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe:			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		10.420,00	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje Związków Komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		11 890,00	22.310,00
5. Banki i K. K. O. „Loro"			
6. Banki i K. K. O. „Nostro"			
7. Weksle zdyskontowane (8 kont)		11.873,00	
8. Pożyczki wekslowe (1019 kont)		338.548,73	
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. wek. (236 kont)		90 400,00	440.821,84
b) pochodzące z innych kredytów			
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartościowemi			
b) zabezpieczone hipoteką			
c) zabezpieczone inn. wart. (1 konto)		7.316,42	7.316,42
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wart. i ks. osz. (27 kont)		1.910,00	1.910,00
b) innych wartości			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			
12. Pożyczki na skrypty dłużne			
13. Pożyczki hipoteczne			18.196,15
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzon. przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptacyjnego (531 k.)			266.183,62
15. Odsetki zaległe			9.889,43
16. Nieruchomości			22.260,11
17. Ruchomości			6.865,63
18. Różne			8.150,56
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			7.971,97
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		33.219,26	33.219,26
Razem			917.285,76
21. Depozyty			88.238,97
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			49.543,39
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Pokrycia Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			1.055.068,12

Stan bierny.

	W tem w wal. obcych Zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy		89.056,40	89.056,40
2. Fundusz zasobowy			
3. Fundusze specjalne:			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno - publicznych			
a) bezterminowe (63 kont)		199.623,23	199.623,23
b) terminowe			
7. Wkłady oszcz. osób fizycznych i prawno-prywat.:			
a) bezterminowe (867 kont)		111.390,25	
b) terminowe do 3 miesięcy (14 kont)		16.860,30	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (9 kont)		22.263,81	150 514,36
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. i t.p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (26 kont)		41.927,80	
b) osób fiz. i prowno-pryw. (29 kont)		9.769,58	51.697,38
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli:			
a) w Banku Polskim		12.553,45	
b) w Bankach Państwowych		42.575,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.		40.950,00	96.078,45
d) w innych instytucjach kredytowych.			
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.		13.150.00	
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie:			
a) przez Bank Polski		241.118.94	
b) przez Banki Państwowe		1.587,99	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.		8 814,10	264.671,03
d) przez inne instytucje			
15. Banki i K. K. O. „Loro"		48.859,00	
16. Banki i K. K. O. „Nostro"			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne		3,065,61	
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)		13.720,30	65.644,91
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			917,285.76
22. Różni za depozyty			88.238.97
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj.			
24. Różni za inkaso			49.543,39
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			1.055.068,12

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1935 ROK.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	15.660,57	
b) od rachunków bieżących	2.365,92	
c) od redyskonta weksli	12.309,16	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	17.859,81	
e) różne inne	2 094,94	50.290,40
2. Prowizje wypłacone	518,88	518,88
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	20.635,00	
b) świadczenia socjalne	1.939,31	
c) wydatki rzeczowe	14.859 98	37.434,29
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	360,36	360,36
6. Odpisy na dłużnikach	37.719,26	
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		
9. Różne	344,95	38.064,21
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		
Razem		126.668,14

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	67.912 31	
b) od rachunków bieżących		
c) od pożyczek terminowych na zastaw		
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.	2.035,72	
f) od papierów wartościowych	456,70	
g) od K. K. O. i Banków		
h) różne inne		70.404,73
2. Prowizje pobrane		17.524,68
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		5.519,47
7. Opłaty na koszty administracji		
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		33.219,26
Razem		126.668,14

Dyrekcja kasy: Buchalter (—) **Halina Porzecka**

Naczelnik Zarządu — Dyrektor (—) **Władysław Gontarczyk**

Członkowie: Zarządu:

(—) **Halina Porzecka**

(—) **Józef Jakobczuk**

Komisja Rewizyjna: Przewodniczący (—) **A. Pawłowicz**

Członkowie:

(—) **B. Koraczuk**

(—) **H. Ittar**

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 1936 R. KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU JĘDRZEJOWSKIEGO W JĘDRZEJOWIE.

Stan czynny.

	W tem w wal. obcych zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		6.749.70	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		3.241,05	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		3.559,50	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			13.550,25
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe:			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		14.608.—	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		1.545,--	16.153,—
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane* (.... kont)			
8. Pożyczki wekslowe (570 kont)			101.010,75
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (223 kont)		87 701,28	
b) poch. z inn. kredytów* (.... kont)			87.701,28
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (5 kont)		42.484,—	
b) zabezpieczone hipoteką (.... kont)			
c) zabezp. innemi wartośc. (.... kont)			42:484,—
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności			
b) innych wartości (.... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			
12. Pożyczki na skrypty dłużne* (.... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne* (.... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdz. przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptac. (186 kont)			212.534,—
15. Odsetki zaległe			19.254,—
16. Nieruchomości			5.939.36
17. Ruchomości			4.268'23
18. Różne			11.496,43
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe			3.778,—
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			518.169,—
21. Depozyty			85.663,23
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			25.505,61
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			629.338,14

Stan bierny.

	W tem w wal. obcych zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy			50.000,—
2. Fundusz zasobowy			13.433,80
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych			
a) bezterminowe (15 kont)		53.298,47	
b) terminowe			53.298,47
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych			
a) bezterminowe (298 kont)		21.171,58	
b) terminowe do 3-ch miesięcy			
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe			21.171,58
8. Rachunki bieżące *) czekowe, przekazowe i t. p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (7 kont)		3.909,45	
b) osób fiz. i prawno-pryw. (11 kont)		1.530,—	5.439,45
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim		1.200,—	
b) w Bankach Państwowych		17.279,—	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.		1.090,—	
d) w innych instytucjach kredytowych			19.569,—
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			159.860,—
13. Zastaw papierów wartościowych			3.795,—
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		163.101,02	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			163.101,02
15. Banki i K. K. O. Loro			7.914,38
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			18.290,03
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			1.872,25
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			424,32
Razem			518.169,30
22. Różni za depozyty			85.663,23
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj.			
24. Różni za inkaso			25.505,61
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz emerytalny			
Ogółem			629.338,14

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW za 1935 rok.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	3.221,53	
b) od rachunków bieżących	1.476,04	
c) od redyskonta weksli	2.088,12	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	17.654,46	
e) różne inne	2.716 02	27.156,17
2. Prowizje wypłacone		
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	16.483,84	
b) świadczenia socjalne	1.350,57	
c) wydatki rzeczowe	6.722,66	24.557,07
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amartyzacja:		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	421,25	421,25
6. Odpisy na dłużnikach		1,580,23
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrówn.		
11. Nadwyżka		424,32
Razem		54.139,04

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	45.735,44	
b) od rachunków bieżących	104,62	
c) od pożyczek terminowych na zastaw		
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	580,50	
g) od K. K. O. i Banków		
h) różne inne		46.420,56
2. Prowizje pobrane		7.020,43
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		
7. Opłaty na koszty administracji		
8. Różne dochody		698,05
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		54.139,04

Buchalter (—) Bronisław Reszkowski

Dyrektor Zarządzający: (—) Jan Jackowski

Członkowie Dyrekcji:
(—) Józef Nowak
(—) Piotr Rogowski

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej (—) Ignacy Majecki

Członkowie:
(—) Gabin Narczyński
(—) Karol Stempczyk

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1935 R. POWIATOWEJ KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI W PIŃSKU.

Stan czynny.

	W tem w wal. obcych zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		6.783,36	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		2.670.44	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		173,50	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			9.627,30
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe:			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe	50,—	3.266,00	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bank. Komunaln.		2.500.00	5.766,00
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane			
8. Pożyczki wekslowe (238 kont)			42.112,74
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dyskonta i poż. wekslowych (162 kont)		63.122,69	
b) poch. z innych kredytów (17 kont)		5.913,62	69.036,31
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (.... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (.... kont)			
c) zabezp. innemi wartośc. (4 kont).			
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papier. wart. i książ. osz.* (k.).			
b) innych wartoci			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			
12. Pożyczki na skrypty dłużne (7 kont)			2.104,25
13. Pożyczki hipoteczne*			
14. Należności z tyt. układów konwers. zatwierdzonych przez Komitet Konwers. Banku Akceptacyjnego (325 kont)			116.395,55
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			15.000.—
17. Ruchomości			3 076,70
18. Różne			2.244,60
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			3.657,65
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		90.675,20	
b) za rok sprawozdawczy		48.740,16	139.415,36
Razem			408 436,37
21. Depozyty			7.443,00
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			31,222,88
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			70.750,00
25. Pokrycie Funduszu Eemerytalnego			
Ogółem			517.852,25

Stan bierny.

	W tem w wal. obcych zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy			50.000,00
2. Fundusz zasobowy			2.727,56
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno - publicznych *			
a) bezterminowe (.... kont)			
b) terminowe (2 kont)			55.764,16
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych *)			
a) bezterminowe (516 kont)		33.823,23	
b) terminowe do 3 miesięcy (1 konto)		1.000,00	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunk.			34.823,23
8. Rachunki bieżące (czek., przek. it.p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (23 kont)		23.051,57	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (8 kont)		2.717.45	25.769,02
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			8.708.27
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych			
c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.		17.637,80	17.637.80
d) w innych instytucjach kredytowych.			
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		192.405,00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			192.405,00
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			19.565,33
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			1.036,00
21. Nadwyżki: a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			408.436,37
22. Różni za depozyty			7.443,00
23. Weksle własne kaucyjne			
24. Różni za inkaso			31.222 88
25. Bank Akceptacyjny			70.750,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			517.852 25

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1935 ROK.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	5.191,24	
b) od rachunków bieżących	816,47	
c) od redyskonta weksli	1.770,39	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	11.708,63	
e) różne inne		19.486,73
2. Prowizje wypłacone		32,06
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	9.301,33	
b) świadczenia socjalne	606,37	
c) wydatki rzeczowe	4.848,78	14.756,48
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości		351,78
6. Odpisy na dłużnikach		45.599,58
7. Różnice kurs. na r-kach w walut. obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		
9. Różne		240,30
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrównaw.		
11. Nadwyżka		
Razem		80.466,93

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	17.900,79	
b) od rachunków bieżących		
c) od pożyczek terminowych na zastaw		
d) od pożyczek na skrypty dłużne	1.490,56	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.	210,00	
f) od papierów wartościowych	169.39	
g) od K. K. O. i Banków		
h) różne inne	656.70	20.427,44
2. Prowizje pobrane		2.783,30
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		6.909,05
7. Opłaty na koszty administracji		1.180 24
8. Różne dochody		426,74
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		48.740,16
Razem		80.466,93

Komisja Rewizyjna:

(—) Aleksander Berg
(—) Wincenty Forkasiewicz
(—) Jan Wołoczkowicz

Buchalter (—) Stanisław Nawrocki

Dyrekcja Kasy:

Dyrektor Zarządzający (—) Franciszek Gliszczyński
Zastępca Dyrektora (—) Jerzy Dunin-Marcinkiewicz
Członek Dyrekcji (—) Mieczysław Kołaczkowski

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1935 ROKU
KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU ŁÓDZKIEGO W ŁODZI.

Stan czynny.

	W tem w wal. obcych Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		12.530,64	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		9.515,57	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych . . .		2.556,—	
d) pozostałość w innych K. K. O. .		19.125,—	
e) bony inwestycyjne			43.727,21
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		19.200,--	
c) listy zastawne i obligacje . .			
d) obligacje związków komunalnych .			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych .		12.500,—	31.700,—
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
7. Weksle zdyskontowane (146 kont) . .			92.535,80
8. Pożyczki wekslowe (2956 kont) . .			667.283,51
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (96 k.)		76.031,58	
b) poch. z innych kredytów (.... kont)			76.031,58
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart.* (.... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (.... kont) .			
c) zabezpieczone innemi wartościami			
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędn. 91		50.713,—	
b) innych wartości* (.... kont) . .			
c) pożyczki zakładu zastawniczego * .			50.713,—
12. Pożyczki na skrypty dłużne* (.... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne* (.... kont) . .			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Kom. Konwersyjny Banku Akceptacyjnego 38 .			40.718,36
15. Odsetki zaległe			3.250,44
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			5.530,—
18. Różne			15.847,41
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . .			
Razem . .			1 027.337,31
21. Depozyty			367.822,81
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			40.726,08
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego . .			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego . .			
Razem . .			408.548,89
Ogółem . .			1 435.886,20

Stan bierny.

	W tem w wal. obcych Zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy			50.000,00
2. Fundusz zasobowy			1.581,49
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości .			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno publicznych*)			
a) bezterminowe (9 kont) . . .		95.815,52	
b) terminowe (4 kont)		167.572,23	263.387,75
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych *)			
a) bezterminowe (1811 kont) . . .		336.269,53	
b) terminowe do 3-ch miesięcy . .			
c) ,, ponad 3 m. i warunk. (32 kont)		64.691,84	400.961,37
8. Rachunki bieżące*) (czekowe, przekazowe i t. p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publicznych (8 kont) .		26.359,89	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (62 kont)		80.110,40	106.470,29
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			9.770,83
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych . . .		69.670,—	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.		69.625,—	
d) w innych instytucjach kredytowych.			139.295,—
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac. .			
13. Zastaw papierów wartościowych . .			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe . . .		26.904,—	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje . . .			26.904,—
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne . . .			
19. Różne			12.318,51
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr).			16.590,24
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .		57.83	57.83
Razem . .			1.027.337,31
22. Różni za depozyty			367.822,81
23. Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			40.726,08
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Razem . .			408.548,89
Ogółem . .			1.435.886,20

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1935 ROK.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych . .	31.609,09	
b) od rachunków bieżących . . .	4.681,85	
c) od redyskonta weksli	4.385,95	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie		
e) różne inne		40.676,89
2. Prowizje wypłacone		492,46
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	29.065,65	
b) świadczenia socjalne	2.531,71	
c) wydatki rzeczowe	15.950,87	47.548,23
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	999.65	999,65
6. Odpisy na dłużnikach		23.725,82
7. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc. .		38,—
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		57,83
Razem . .		113.538,88

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	10.033,31	
b) od rachunków bieżących . . .		
c) od pożyczek terminowych na zastaw .	2.721.34	
d) od pożyczek	62 890,88	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych . . .	725,50	
g) od K. K. O. i Banków	1.930,59	
h) różne inne	19.190,58	97.492,20
2. Prowizje pobrane		3.319,67
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc. .		
5. Dochód netto z nieruchomości . . .		
6. Odzyskane straty		12.158,64
7. Opłaty na koszty administracji . . .		
8. Różne dochody		568,37
9. Odpis z fund. wyr. na pokr. strat kurs.		
11. Strata		
Razem . .		113.538,88

Księgowy: (—) Edmund Grajwoda

Dyrektor Zarządzający (—) Eugenjusz Hertel
Członek Dyrekcji (—) Włodzimierz Grzybowski

Komisja Rewizyjna:

(—) Sobczak Konrad
(—) Gerling Stanisław
(—) Cieślak Józef

KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POW. PUŁTUSKIEGO W PUŁTUSKU łącznie ze Zbiornicą w Wyszkowie.

Stan czynny.

	W tem w wal. obcych Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		17.450,07	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		2.698,60	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych . . .			
d) pozostałość w innych K. K. O. .			
e) bony inwestycyjne			20.148,67
2. Kupony		2.321,—	2.321,—
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		8 564,—	
c) listy zastawne i obligacje . .			
d) obligacje związków komunalnych .			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych .		103.654.—	112.218.—
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro . . .		274.—	274,—
7. Weksle zdyskontowane			
8. Pożyczki wekslowe* (538 kont) w tem komunalne 239.650 zł. , . . .		416.382,35	416.382 35
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. weksl.* (396 kont)		153.865,80	
b) pochodzące z in. kredytów* (6 kont)		1.900.—	155.765,80
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wartościowemi .			
b) zabezpieczone hipoteką . . .			
c) zabezpieczone in. wartośc. (3 kont)		7.634.53	7.634.53
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności* (28 kont) . . .		3.418,—	
b) innych wartości . .			
c) pożyczki zakładu zastawniczego .			3.418.—
12. Pożyczki na skrypty dłużne . . .			
13. Pożyczki hipoteczne			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcep.t (92 kont) .		66.307,—	66.307,—
15. Odsetki zaległe		28.229,30	28 229,38
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości		5.031.—	5.031,—
18. Różne		45.939,18	45.939,18
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)		1,962.98	1.962.98
20. Straty za rok sprawozdawczy . .			
a) z lat ubiegłych		45.835,96	
b) za rok sprawozdawczy . . .		16.861.94	62.697,90
Razem . .			928.329.79
21. Depozyty		121.843,10	121.843,10
22. Udzielone gwarancje		81.085,—	81.085,—
23. Inkaso		12.558 82	12.558,82
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego . .			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego . .			
Ogółem .			1.143.816,71

Stan bierny.

	W tem w wal. obcych Zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy		81.000,—	81.000,—
2. Fundusz zasobowy			
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości .			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno publicznych			
a) bezterminowe			
b) terminowe (1 kont) Fund. Emeryt .		20.548,99	20.548,99
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych prawno - prywatnych . .			
a) bezterminowe (kont) . .			
b) terminowe do 3-ch m. (2980 kont)		196.853,52	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe			196.853,52
8. Rachunki bieżące (czek., przek. it.p.)			
a) instytucyj państw., samorząd i innych prawno-publicznych (2 kont)		7 648,87	
b) osób fizycznych i prawno - prywatnych (61 kont)		27.285,29	34.934,16
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe		3 998,51	3.998,51
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych . . .			
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.		93.196,—	
d) w innych instytucjach kredytowych.			93.196,—
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac. .			
13. Zastaw papierów wartościowych . .			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe . . .		98.648,54	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.		235.110,10	
d) przez inne instytucje . . .		123.715,30	457.473,94
15. Banki i K. K. O. Loro		26.556,60	26 556,60
16. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne . . .			
19. Różne		10.890,71	10.890,71
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.).		2.877,36	2.877,36
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .			
Razem . .			928.329,79
22. Różni za depozyty		121.843,10	121.843,10
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj.		81.085,—	81.085.—
24. Różni za inkaso		12.558.82	12.558,82
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem. .			1.143.816.71

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1935 ROK.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych . .	9.283,45	
b) od rachunków bieżących . . .	1.012,91	
c) od redyskonta weksli . . .	8.572.82	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	26.987.75	
e) różne inne	895,59	46.752,52
2. Prowizje wypłacone		
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	26.332,20	
b) świadczenia socjalne	2.762 43	
c) wydatki rzeczowe	8.283,86	37.378,49
4. Podatki i opłaty skarbowe	165,27	165,27
5) Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	736.—	736,- -
6. Odpisy na dłużnikach 8 szt. weksli .	1.000,—	1.000.—
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Straty niepokryte z lat ub. . . .	45.835,96	45.835,96
Razem . .		131.868,24

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	54.235.67	
b) od rachunków bieżących . . .		
c) od pożyczek terminowych na zastaw .	376,01	
d) od pożyczek na skrypty dłużne . .		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych . . .		
g) od K. K. O. i Banków . . .		
h) różne inne		54.611.68
2. Prowizje pobrane	3.399,42	3.399.42
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych	212,20	212,20
4. Różnice kursowe na papierach wartośc. .	3.238,—	3 238,—
5. Dochód netto z nieruchomości . . .		
6. Odzyskane straty	1.692,45	1.692,45
7. Opłaty na koszty administracji . . .		941 25
8. Różne dochody i subwencja 5.000 zł.		5.075,34
9. Odpisy z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
a) z lat ubiegłych	45.835 96	
b) w roku ibeżącym	16.861.94	62.697,90
Razem . .		131.868,24

Buchalter: (—) J. Wiśniowski

Komisja Rewizyjna:

Zarząd:

Przewodniczący (—) A. Rytel

Naczelnik Zarządu, Dyrektor (—) L. Kostecki

Członkowie: (—) Konstanty Radziwiłł
(—) Ruszkowski
(—) B. Ufnal

Członkowie (—) T. Nałęcz
(—) Wł. Ruszkowski

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 1936 R. KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU MŁAWSKIEGO W MŁAWIE.

Stan czynny.

	W tem w wal. obcych zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji . . .			
a) gotowizna		8.089,15	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		8.259,85	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych . . .		28.152,87	
d) pozostałość w innych K. K. O. .			
e) bony inwestycyjne			44.501,87
2. Kupony			
3. Waluty obce	480,74		480,74
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		5.633,85	
c) listy zastawne i obligacje . . .			
d) obligacje związków komunalnych .			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych .		15.000.—	20.633,85
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
7. Weksle zdyskontowane* (..... kont) .			
8. Pożyczki wekslowe (282 kont) . .			105.244.63
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. wek. (94 kont)		68.612,15	
b) poch. z innych kredytów (.... kont)			68.612,15
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezpieczone papierami wartościowemi* (...... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (.... kont) .			
c) zabezp. innemi wartośc. (6 kont)		353.331 71	353 331,71
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności			
b) innych wartości (.... kont) . .			
c) pożyczki zakładu zastawniczego .			
12. Pożyczki na skrypty dłużne* (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne* (.... kont) . .			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwers. Banku Akcept. (144 kont) .			177.763,55
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			6.906,50
18. Różne			15.591,59
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe			8.449,85
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .		167.313.07	167.313.0
Razem . .	480,74		968.829.51
21. Depozyty			166.619.43
22. Udzielono gwarancje			204.000.—
23. Inkaso			30.300.56
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego .			138.558.—
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego .			
Ogółem. .	480.74		1.508.307,50

Stan bierny.

	W tem w wal. obcych zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy			200.000,00
2. Fundusz zasobowy			
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości .			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno - publicznych *)			
a) bezterminowe			
b) terminowe			
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych *) . .			
a) bezterminowe (696 kont) . . .		38.629,16	
b) terminowe do 3 mies. (30 kont) .		53,508,92	
c) terminowe ponad 3-miesiące i warunkowe (10 kont)		14.251.55	106.389,63
8. Rachunki bież.* (czek, przekaz. i t. p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno - publ. (4 konta) .		24.361.—	
b) osób fizycznych i prawno - prywatnych (53 kont)		29.171,29	53.532,29
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			99.60
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych . . .		50.281,15	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.		28.560.—	
d) w innych instytucjach kredytowych.			78.841 15
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac. .			138.558.—
13. Zastaw papierów wartościowych . .			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe . . .		325.918,27	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.		32.500.—	
d) przez inne instytucje . . .			358.418,27
15. Banki i K. K. O. Loro			2.318,83
16. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne . . .			
19. Różne			26.877.19
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			3.794,55
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .			
Razem. .			968 829,51
22. Różni za depozyty			166.619,43
23. Zobowiązania z tytułu udzielon. gwar.			204.000.—
24. Różni za inkaso			30.3(0.56
25. Bank Akceptacyjny			138.558.—
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem. .			1.508,307,50

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW za 1935 rok.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych . .	5.310,68	
b) od rachunków bieżących . . .	3.012,44	
c) od redyskonta weksli . . .	12.523,84	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	14.587,70	
e) różne inne		35.434,66
2. Prowizje wypłacone		165.50
3. Koszty administracyjne:		
a) wydatki osobowe	22.307,50	
b) świadczenia socjalne	6.249,60	
c) wydatki rzeczowe	13.575,72	42.132,82
4. Podatki i opłaty skarbowe . . .		185.48
5. Amortyzacja:		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	623,42	623,42
6. Odpisy na dłużnikach		161,647,42
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		1.332.50
9. Różne (różnica odsetek prawnych Dz. U. R. P. Nr. 88/35, poz. 545		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego.		
11. Nadwyżka		
Razem. .		241.521,80

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	28.073,29	
b) od rachunków bieżących . . .	19.001.40	
c) od pożyczek terminowych na zastaw .		
d) od pożyczek na skrypty dłużne . .		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych . . .	528.78	
g) od K. K. O. i Banków . . .		
h) różne inne	5.339.73	52.943,20
2. Prowizje pobrane		
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		5.174,80 754 03
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		115,37
5. Dochód netto z nieruchomości . . .		
6. Odzyskane straty		6.894,51
7. Opłaty na koszty administracji . .		
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat		8.326.82
10. Strata		167,313,07
Razem. .		241.521,80

Księgowy (—) H. Piechowska

Dyrekcja Kasy:
(—) Artur Pieńkiewicz
(—) H. Piechowska
(—) F. Janczewski

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej (—) M. Prawdzic-Layman

Członkowie:
(—) Józef Bogacki
(—) J. Kołakowski
(—) K. Nadratowski
(—) F. Nowakowski

KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU JANOWSKIEGO W JANOWIE LUBELSKIM.

Stan czynny.

	W tem w wal. obcych Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji:			
a) gotowizna		6.251,65	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		3.277,66	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych . . .		2.912,—	
d) pozostałość w innych K. K. O. .			
e) bony inwestycyjne			12.441.31
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		9.004,—	
c) listy zastawne i obligacje . .			
d) obligacje Związków Komunalnych .			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych .		2 664.50	11.668,50
5. Banki i K. K. O. „Loro" . . .			
6. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
7. Weksle zdyskontowane (11 kont) .			3.640.—
8. Poyczki wekslowe (337 kont) . .			76.537,49
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dys. i poż. wek. (163 kont)		84.734,83	
b) poch. z innych kredyt. . . .			84.734.83
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezpieczone papierami wartośsiow.			
b) zabezpieczone hipoteką . . .			
c) zabezpieczone innemi wartościami			
11. Pożyczki terminowe na zastaw:			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (245 kont) . . .		17.137,05	
b) innych wartości			
c) pożyczki zakładu zastawniczego .			17.137,05
12. Pożyczki na skrypty dłużne . . .			
13. Pożyczki hipoteczne			
14. Należności z tytułu układu Konwers. zatwierdz. przez Kom. Konwers. Banku Akceptacyjnego (87 kont) . .			46.962,48
15. Odsetki zaległe			12.169.38
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			4.059,67
18. Różne			26 261,13
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			909,70
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		3.007,—	
b) za rok sprawozdawczy . . .		10.029, 6	13.036.26
Razem. .			309.557,80
21. Depozyty			210.445, 0
22. Udzielone gwarancje			50 750,—
23. Inkaso			20.935 01
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego . .			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego . .			
Ogółem. .			591.687,91

Stan bierny.

	W tem w wal. obcych Zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy			60.000,00
2. Fundusz zasobowy			
3. Fundusze specjalne:			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości .			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno - publicznych			
a) bezterminowe (1 konto) . . .		7.588,—	
b) terminowe (1 konto) . . .		90.360,27	97.948,27
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych:			
a) bezterminowe (138 kont) . .		18.402.44	
b) terminowe do 3 mies. (260 kont) .		16.945,22	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (58 kont)		16.635 01	51.982,67
8. Rachunki bież. (czekowe, przek. it.p.)			
a) inst. państw. samorz. i inne praw.-publ. (4 kont)		5.013,—	
b) osb fiz. i prawno-pryw. (18 kont)		7.338,—	12.351,—
9. Salda kredytowe rachunków otw. kred.			
10. Zobowiązania inkasowe			3,485,08
11. Redyskonto weksli:			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych . .		2.150,—	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			2.150,—
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac. .			
13. Zastaw papierów wartościowych . .			
14. Kredyty udzielone Kasie:			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe . . .		74.473 67	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje . . .			74.473,67
15. Banki i K. K. O. „Loro" . . .			
16. Banki i K. K. O. „Nostro" . . .			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne . . .			
19. Różne			3.998,77
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			3.168.34
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .			
Razem. .			309.557,80
22. Różni za depozyty			210.445 10
23. Zobow. z tyt. udzielonych gwarancyj.			50.750,—
24. Różni za inkaso			20.935,01
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem. .			591 687,91

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1935 R.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych . .	8.509.63	
b) od rachunków bieżących . . .	452.22	
c) od redyskonta weksli	294,69	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	5.857,73	
e) różne inne	92,34	15.206,61
2. Prowizje wypłacone		26,27
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	10.796,50	
b) świadczenia socjalne	940,11	
c) wydatki rzeczowe	30.053,59	14.790,20
4. Podatki i opłaty skarbowe		200,49
5. Amortyzacja:		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	645,89	645,89
6. Odpisy na dłużnikach		4.828,59
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		20.—
9. Różne		81,34
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego.		
11. Nadwyżka		
Razem. .		35,799,39

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane . . .		
a) od weksli	13.792,48	
b) od rachunków bieżących . . .		
c) od pożyczek terminowych na zastaw .	1.061,48	
d) od pożyczek na skrypty dłużne . .		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych . . .	408.—	
g) od K. K. O. i Banków	87.85	
h) różne inne	1.498,16	16.847.97
2. Prowizje pobrane		1.778,17
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		17.50
4. Różnice kursowe na papierach wartościowych		
5. Dochód netto z nieruchomości . . .		
6. Odzyskane straty		5.—
7. Opłaty na koszty administracji . . .		5.129,18
8. Różne dochody		1.922,31
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		10.029,26
Razem. .		35.799,29

Naczelnik Zarządu (—) Dr. W. Markowski

Członkowie Zarządu:
(—) K. Mazurowski
(—) J. Kołtyś

Komisja Rewizyjna: Przewodniczący (—) W. Roesler

Członkowie:
(—) S. Laśkiewicz
(—) P. Kołtun

Dyrektor (—) J. Wlaźlacki

Buchalter (—) M. Pawłowski

Redaktor odpowiedzialny: Bolesław Obszyński. Wydawca: Samorządowy Instytut Wydawniczy sp. z o. o.

Drukarnia Samorządowego Instytutu Wydawniczego, Warszawa, ulica Miodowa Nr. 6.

Do Zarządów K. K. O.

W miesiącu sierpniu r. b. roześlemy wszystkim Kasom nowe uzupełnione prospekty na materjały propagandowo-oszczędnościowe. Niezależnie od tego na każde żądanie nadsyłać będziemy okazowe egzemplarze wszystkich materjałów propagandowych celem ułatwienia Kasom zaznajomienia się z treścią wydawnictw.

Zważywszy że Kasy mają swoje lokalne potrzeby i zainteresowania, którym chcemy zadość uczynić, — tą drogą zwracamy się z uprzejmą prośbą do wszystkich naszych odbiorców, ażeby zgłaszali swe dezyderaty, które starać się będziemy w swoim programie propagandowym w r. b. uwzględnić.

Oczekując możliwie rychłych zapytań oraz materjałów w tym względzie pozostajemy z poważaniem

Samorządowy Instytut Wydawniczy
Spółka z o. o. w Warszawie
Warszawa, ul. Miodowa 6.

Drukarnia Samorządow. Instytutu Wydawn. w Warszawie, ul. Miodowa Nr. 6. Tel. 682-18.